საქართველოს მემარცხენე სოციალ-დემოკრატიული სარევოლუციო პარტია

მთავარ კომიტეტის ორგანო

ტრიბუნა

ყოველდღიური საპოლიტიკო-სალიტერატურო გაზეთი „ტრიბუნა“ თვიურად ღირს 120,000 მ. სამგლოვიარო განცხადება პირველ გვერდზე უკანასკნელზე კანტორა ღია დილის 8—2 ს. რედაქტორის ნახვა შეიძლება მხოლოდ 11—12 საათამდე. რედაქციის მისამართი—ტფილისი სასახლის ქუჩა № 6, ფოსტის ყუთი № 190, ტელეფონი 10—34.

ფასი 5000 მან.

№ 208

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შაბათი, მაისის 6 1922 წ.

ყოველდღიური გაზეთი

ტრიბუნა

ორგანო მემარცხენე სოციალისტ-ფედერალისტთა სარევოლიუციო პარტიის მთავარი კომიტეტისა.

1922 წლის 1 იანვრიდან თვეში გაგზავნით ღირს 120,000 მანეთი.
ცალკე ნომერი ყიდულობს 5000 მანეთი.

უფასოდ გაზეთი ალარავის გაეგზავნება.

ხელის მოწერა მიიღება თვის 1 რიცხვიდან.

რედაქციის და კანტორის მისამართი: ტფილისი, სასახლის ქ. № 6.

ამიერკავკასიის რკ. გზის სამმართველო

ამით აუწყებს ორგანიზაციებს, დაწესებულებებს და კერძო პირთ, რომ მის მიერ მოწყობილია რეგულიარულად მ მოსვლა სამარშრუტო მატარებლების როსტოვში, კიევში, მოსკოვში და ხარკოვში ყოველთვის ტვირთების აღნიშნულ ადგილებში გადასატანად და გადმოსაზიდად.

გზათა მმართველობა თავის თავზე ღებულობს ტვირთის გადატანას, როგორც ცალკე ვაგონებით, აგრეთვე მთელი ჯგუფი ვაგონებით და მთელი მატარებლებითაც.

პირობების გასაგებათ უნდა მიმართონ ამიერკავკასიის რკ. გზების სამართველოს და ეკონომიურ საქმეთა უფროსს.

სრულიად საქართველოს ახალი ნოერლოგის კავშირი

შაბათს, 6 მაისს (23 აპრილი. თეთრი გიორგობა)

გამართავს

„პოეზიის დღეს“

ხელოვნების სასახლეში შესდგება სადღესასწაულო **საღამო.**

სიტყვებს: გრიგოლ რობაქიძე, პაოლო იაშვილი, პავლე ინგოროყვა, ვახტანგ კოტეტიშვილი, ტიციან ტაბიძე.

ლექსებს: გრიგოლ რობაქიძე, ტიციან ტაბიძე, პაოლო იაშვილი, ნიკოლოზ მიწიშვილი, გრიგოლ ცეცხლაძე, გიორგი ლეონიძე, შალვა აფხაიძე, შალვა კარმელი, რაფიელ გვეტაძე, კ. ჭეჭინაძე, ტერენტი გრანელი, სეზმან ერთაწმინდელი.

საღამოს შემდეგ გაიმართება **ვახშამი-კაბარე.** ჩაწერა წინდაწინ შეიძლება მთავარ სახელოვნო კომიტეტში ახ. მწ. კავშირის მდივანთან.

შაბათს გამოვა გაზეთი **„პოეზიის დღე“**
მონაწილეობენ ოცი პოეტი და მწერალი.

„პოეზიის დღის“ მომწყობი კომისია: { ტიციან ტაბ-ძე. რაფიელ გვეტაძე. ნ. მიწიშვილი.

ორშაბათს 8 მაისს, საღამოს 6 საათზე ზუბალოვის სახელობის სახალხო სახლის შენობაში შესდგება სხდომა.

მუშათა და წითელარმიელთა დეპუტატების ტფილისის ქალაქის საბჭოს პლენუმისა

ყველა წევრისა და კანდიდატის დასწრება სავალდებულოა.

დღის წესრიგი:

1) ქალაქის ჯანმრთელობის დაცვის მოღვაწეობის შესახებ. 2) კომუნალური მეურნეობის მოღვაწეობის შესახებ. 3) პრეზიდიუმის მოღვაწეობის შესახებ. 4) მიწათ-მოქმედების განყოფილების შესახებ. 5) მიმდინარე საქმეები.

მდივანი მესხი.

განმარჯვებისაკენ

თანამედროვე საერთაშორისო პოლიტიკის ერთ უმთავრესსა და მასთანვე ძნელეს საკითხს წარმოადგენს საბჭოთა რუსეთის საკითხი. არ დასმულა საერთაშორისო პოლიტიკაში არც ერთი კითხვა, რომელიც განუყრელი რგოლებით არ ყოფილიყო გადაჯაჭვული რუსეთის პრობლემასთან მთელი მსოფლიოს მდგომარეობის მოწესრიგება და მისი დალაგება შეუძლებელი შეიქნა ურუსეთოდ და რუსეთის გარეშე.

ამ პირობებში გადამჭრელი მნიშვნელობა აქვს არა მარტო მას, რომ რუსეთი თავისი ბუნებრივი დოვლათითა და სამეურნეო რესურსებით დიდ ეკონომიურ ერთეულს წარმოადგენს, რომელიც მსოფლიოს ეკონომიკას ევროპაში თავის შესაფერის ადგილს თან შემდეგ ყოველთვის, არამედ მასაც, რომ საბჭოთა რუსეთმა თავდ დებული და გაანკეცებული რევოლუციონური ბრძოლით უდიდესი ენერგია მოეპოვა და მსოფლიოს პოლიტიკურს ცხოვრებაში ერთი დიდი ცენტრალური ადგილი დაიჭერა.

ეკონომიურად კაპიტალისტურ ევროპა დაშლილი და განადგურებული. საერთაშორისო ომმა დაარღვია და განადგურა მსოფლიოს ეკონომიური ცხოვრება, გაანაგა ევროპისან საეკონომიოს განმავლობაში შექმნილი სიმდიდრე და დოვლათი. კაპიტალისტურმა კულტურამ მსოფლიოს ყველა სამეურნეო ტერიტორიალური ერთეულები მაგარი ჯაჭვებით გადაბა ერთი მეორეს და ამ ურთიერთობის გარეშე შეუძლებელი იყო საწარმოო ძალთა წარმატება. ომმა დაარღვია ეს ურთიერთობა. დაანგრია მათ შორის არსებული დამოკიდებულება და თითქმის გარდუვალი პოლიტიკური ზღუდეები აღმართა სამეურნეო ერთეულებს შორის. საერთაშორისო ომმა ეკონომიურად განადგურებული მსოფლიო ოთხი წელიწადია ამ განადგურებულ პირობების გამოსწორებას ცდილობს გამარჯვებული ანტანტა, მაგრამ მისმა ცდამ უნ ყოფილ ჩაიარა და დღესაც მსოფლიო ეკონომიური ცხოვრება მწვავე, კრიზისს განიცდის. ლოიდ ჯორჯი თავის საპროგრამო სიტყვაში გენუას კონფერენციაზე ტრადიციულის კილოთი აღნიშნავდა ამ კრიტიკულს მდგომარეობას, რომელშიც დღეს იმყოფება მთელი ევროპა. მოკავშირეთა ერთი სახელოვანი წარმომადგენელი და საერთაშორისო იმპერიალისტური პოლიტიკის ღირსეული ბელადი იძულებულია ყველას გასაგონ დ აღიაროს, რომ დღესაც ძნელ ვე კრიზისები აღრევს ევროპას და რომ მათმა პოლიტიკამ ვერ გამოიყვანა ის ამ განადგურებულ მდგომარეობიდან.

სად არის ხსნა, რომელია მეთოდი და საშუალება გამოასწორებს ამ განადგურებულსა და დაღუპვის კარამდე მისულ ევროპის პირობებს? ომის სარბიელზე შეიარაღებულ ბრძოლაში გამარჯვებული ანტანტა სცდილობდა იზოლიაციისა და დამოუკიდებელი საშუალებით გამოეს წორებინ თავისი მდგომარეობა. ეს პოლიტიკა აგებული იყო უხეშ ძალაზ და სარჩულად ედვა ერთი მხარის გაყვლეფა მეორეს სასარგებლოდ. ამ მხრივ გამარჯვებულ მოკავშირეთა საექსპლოატაციო ობიექტი ცენტრალური ევროპა შეიქმნა და გერმანიის დამარცხებული მდგომარეობა ნათლად გვ ჩვენ ს, თუ ს ნამდი შეეძლება მივიდეს გაუმაძღარ იმპერიალიზმის თავხედობა.

ვერსალში შ მუშავებულა სამაგალითო პირობები და ის მთავარი პოლიტიკური ხაზი, რომელსაც დაადგა ომის შემდეგ ანტანტა საგანგებით დამარცხდა. ძალადატანებისა და იზოლიაციის გზით მოკავშირეებმა ვერ აღადგინეს ევროპის ეკონომიური ცხოვრება. დიდი რუსეთი, რომელიც ამ პოლიტიკის გამო სასტიკი ეკონომიური და პოლიტიკური ბლოკადით იყო გარშემორტყმული; აუცილებელი საჭირო შეიქმნა ევროპის ეკონომიური აღდგენისათვის. ამ დიდი სამეურნეო ერთეულის დამორჩილება და თავის სურვილებისამებრ ამოძრავება იარაღით ხელში ვერ შეძლეს ვერსალის გმირებმა. შეიქმნა ისეთი გარდუვალი მდგომარეობა, რომლის დიდი ხნით გაგრძელება სრულს განადგურებას უქადდა როგორც ევროპას, ისე საბჭოთა რუსეთსაც. ამ მდგომარეობამ გამოიწვია პოლიტიკის კურსის შეცვლა. ანტანტა დ ყველაზე უფრო ადრე კ ინგლისი ნათლად დარწმუნდა, რომ იზოლიაციისა და გამ ყოფის გზით შეუძლებელი არის პირობების გაუმჯობ ესება. იგივე ლოიდ ჯორჯ პალეოლოგის კილოთი უმტკიცებდა გენუაზე დამსწრე 34 სახელმწიფოს წ არმომადგენლებს, რომ ხ ნა ერთობაშია, ამის შემდეგ აღარ უნდა არსებობდნენ დამარცხებულნი და გამარჯვებულნი.

იყო დრო, როდესაც მთელი ანტანტა სასტიკი წინააღმდეგი იყო რაიმე მოლაპარაკება გაემართა მოსკოვს მთავრობასთ ნ და სასირცხვილოდ მიაჩნდათ კრემლის ბანდიტებთან ერთად ევროპის ელდ ენ ზე და ურთიერთ შორის საზავო ურთიერთობაზე დაეწყოთ საუბარი. ეს იყო სწორედ მაშინ, როდესაც საბჭოთა რუ ეთ გარშემორტყმული იყო რუ ული კონტრ-რევოლიუციის რკალით და მოკავშირეებს დიდი იმედი ჰქონდათ, რომ კოლჩაკ დენიკინის თეთრ-გვარდიელთა საშუალებით გაანადგურებდნენ მაშურ-ალბურ ხელისუფლებას რუსეთში.

მაგრამ ეს მდგომარეობა წავიდა და რუსეთის სახელოვანმა წითელმა არმიამ დაანახა მთელს კაცობრიობას ის დიდი ენერგია, რომელიც შეუძლია გამოჩინოს თავისუფლებისათვის მებრძოლ რევოლიუციონურ ხალხს.

ანტანტა იძულებული შეიქმნა ფაქტი აღიარებინა და „მოსკოვს ბანდიტებთან“ ერთად მაგიდას შემოსხდომოდა გენუაში ახალ პირობებისა და ურთიერთაშორის გამოსამუშავებლად, ეს არის პირველი და უდიდესი გამ რ ჯვება საბჭოთა რუ ეთისა, რომელიც მ ნ მოიპოვ ვ დ დ ენერგიის დახარჯვათა და, შეიძლება, დ დი დათმობითაც.

გენუაში ღღეს ომი ხდება, მაგრამ ოლ სხვა მეთოდითა და საშუალებით. აქ ერთი მეორეს დაუპირისპირდა რევოლიუცია და იმპერიალიზმი დიპლომატიურ ს გზით (ცდილობენ მოსძებნონ შემთანხმებელი ენა. ურთიერთ დათმობა და ინტერესთა გაყ ენ ა აქ ბრძოლის საშუ ლებით ხდება. გაუმ ძღარი ანტ ნ ტა სცდილობს ის, რაც ვერ მიიღო შეიარაღებული თ ვდ ს ხ ის საშუალებით, დიპლომატიურის გზით მიიპოვოს.

გენუას კონფერენცია უკვე ერთი თვე არის თითქმის რაც მოლაწეობს. ამ ხნის განმავლობაში მრავალ ლირსშესანიშნ ვ და თვალს ჩ ნო მომენტებთან გვქონდა საქმე. გენუამ საგანგებით გამოაშკარავა მიპირდაპირე ძალთა სურვილები და მიზნები, ნათელყო ის ანტაგონიზმი მეორეს გზით, რომელიც არსებობს კ პიტალისტურ სახელმწიფოთა ბაზარზე. იმ დ დსა და მნიშვნელოვანს ბ ძოლაში, რომელიც ხ ე ა არ ე ი თად რევოლიუციისა და იმპერიალიზმის შორის გენუას კონფერენციაზე, საბჭოთა რუსეთის დელეგაციამ საერთ დ მ ზ ადილ გამ რ ჯვ ა ამდის მიალწევდ, რასაც ასე მორცხვ დ აღნიშნავს ევროპის ბურჟუაზიული პრესა. ამ ხ ხრივ უდიდესი ლირებულება და საერთაშორისო წონა აქვს იმ ხელშეკრულებას, რომელიც დასდვა რაპალოში რუსეთმა გერმანიასთან.

გენუას კონფერენციაზე პოლიტიკური და მორალური გამარჯვება წილ დ ხვდა საბჭოთა რუსეთს. ამას ვერ მალავს ვერც ერი—ბურჟუაზიული „ტანიც“, ორგანო—„ეს კონფერენცია—ომია და პირველი ფაზა ბრძოლისა უკვე თ ვდ ება,—სწერს „ტანი“ ვ ლიაროთ: იგი თავ დება ბოლშევიკების სასარგებლოდ. ერთი კრიკეზე ნაკლებ დროში, პირდ პირ ანტ ნ ტასთან, რომელსაც ხელმძღვანელობ ა თვით ლოიდ ჯორჯ, მათ მ ილწიეს დიდს შედეგებს. უპირველესად, ისინი მიღებული იქმნენ კონფერენციაზე ყველასთან თანაბარ ნ ი ადგ ზედ, რაც უდრის პრაქტიკულად მ თ ოფიციალურ ცნობას. ამის მაგივრად მათ არ დასთმეს არც ერთი თავიანთი პოციზი; ყველა მათი პრეტენზიები რჩება ძალაში; ისინი არ აწერენ ბელს არავითარ მოვალეობებს,—არც ფინანსიურს, არც პოლიტიკურს, ბ ოლოს, გადამჭრელ შედეგს წარმოადგ ნ ს ის, რომ კონფერენციის ბედი გადაცემული არის მოსკოვის მთავრობის ხელში“.

ამას წერს ის გ ზეთი, რომელიც ყველაზე უფრო გ ბრაზ ული არის საბ. რუ ეთზე. საფრანგეთის მთავრობის პოლიტიკა შეურიგებელია და მთელი თავისი ენერგიით სცდილობს ჩაშალოს გენუას კონფერენცია. მაგრამ საფრანგეთის იმპერიალისტურს პოლიტიკას დღეს მხოლოდ კარლიკურ სახელმწიფოები უჭერენ მხარს და ინგლის აღარ სურს გ ყვეს მას ბოლომდე. ამ მხრივ მათ შორის დიდ ანტაგონიზმს ჰქონდ ადგილი.

ცნობილი კეინსი, რომელმაც გაანალიზა ვერსალის საზავო პ ირობები, სწერს მანჩესტერ გარდიენში“. „ლოიდ ჯორჯს არ უნდა ავიწყდებოდეს, რომ ჩაჩერინი წარმოადგენს ევროპის ერთს უბრწყინვალესს დიპლომატს და არავითარ შემთხვევაში არ იმყოფება დ მცირებულ მთხოვნელის მდგომარეობაში“. კეინსი ურჩევს მოკავშირეებს არ დაივიწყონ თავიანთ მოლაპარაკების დროს რუ ეთთან, რომ მათ წინ ხდგას არა ვერსალის ხელშეკრულებაა გერმანია და რომ მათ ხ ქმე აქვთ არა ომზე და დამარცხებულ სახელმწიფოსთან“.

შეიძლება ითქვას, რომ კეინსი გამოთქვამს თავის ხ ზგასმულს სიტყვებში მთელი ევროპის აზრს, რომ რუ ეთი არ იმყოფება დამარცხებულ მ დ ომ ა ე ობაში და მას საშუალება აქვს თავისი თავის დაცვისა.

ამ რ ალურ ძალას კაპიტალისტური ევროპა იძულებულია ანგარიში გაუწიოს. მ ნ შეძლო გერმანიის განიარაღება და დამცირება, მაგრამ მის ძალ ონ ეს ა ლ ემატ ბ ა საბ. რუსეთს მიმართ ასეთი დამოკიდებულების განმეორება. თავისი ენერგიული და მიზანშეწონილი მუშაობით საბჭოთა რუ ეთი ერთ უდიდეს საერთაშორისო ძ ლად შეიქნ ნ და თავი კ პიტალისტურ ქვეყნებშიაც თავისი თანაგრძნობანა მ ჰყავ.

ამ გვარად, თვით ბურჟუაზიულ პრესის განმარტებით, საბჭოთა რუ ეთი დიდ გამარჯვ ებ ს ა ღწევს გენუაში და მის მიმართ ვერ შესძლეს განმეორებითით ის, რაც ვერსალში შ ჰქნეს გერმანიისათვის.

როგორც წინა წერილებშიც გვქონდა ა ღნიშნული, ღღეს ენერგია რუ ეთის მენორ ნ ფუძის საკითხის გარჩევაშია. ამ საკ თხმა დიდი შ ხლა შემოალა დაბადა მოკავშირეთა შორის.

გენუიდ ნ მოსული უკანასკნელი ცნობით, მოკავშირეებმა შესძლეს შეთანხმება და მაისის ამს წარუდგინეს რუ ეთის დელეგაციას საპასუხო ვ ემორანდუმი, რომელიც ს მი უმთავრესი მოძრნტით ხასიათდ ებ: 1) რუსეთთან შეთ ნხმ ბა არ უნდა არავითარ შემთხვევაში (ალ ნ ბრივი ხასიათის; 2) სრული 3 ტ ვ ს ცემა რუ ეთის მთავრობის სუვერ ნ ტეტისა; 3) უარყოფ ა რაიმე დროებით და გ ნ აკუთრ ებული ხ სიათის რეჟიმისა.

თუ როგორს ხ სიათს მ ი ღ ებს ის შეთ ნ მ ების პირობ ებ ი და როგორ ი დამოკიდ ბ უ ებ ი გ ნ მტკ ც ებ ა მ ი პ ირდაპირ ე ძ ლთა შორის, ამას ახლო მომავალი დაგვ ნ ხ ებს.

ხ. დევიანი.

პროფკავშირების მოიერგი ამოცანები.

უკვე გ მოცხ ადებულია პროფშოძრაობის ორკვირეული და მუშაობაც არის გ ჩ ლებული საქ. პროფკავშირთა საბ ჭ ის მ ერ, რათ ა გ ა ვ ალ ა იქმნეს ორგ ა ნ ი ზ ც ი ა-წ ა რ მ ო ებ ი თ ი მიზნები კავშირებისა ახ ლ ეკონომიურ პოლიტიკასთან შეფ ა რ დ ებ ი თ.

ამ მხ ი ვ ე უ ნ დ ა ა ღ ნ ი შ ნ ო ს, რომ ფრიად დ დსა დ ა ვ ფ ზ ი თ ა კ ლ ა ს ი ს ა თ ვ ს მ ნ ი შ ვ ნ ე ლ ო ვ ან საკ მ ს მ ო ჰ კ ი დ ე ბ ი ლ ი პ რ ო ფ კ ა ვ შ ი რ ე ბ მ ა. ყ ო ვ ე ლ ი შ ე ნ ე ბ უ ლ ი მ უ შ ა და სოციალისტი მ ო ვ ა ლ ი ა გ ა ნ ს ა კ უ თ რ ებ ი თ ამ ო რ ი ვ ი ერ ს ხ გ ა ნ ვ ა ლ ო ბ ა შ ი რ ა ი მ ე ნ ა ყ ო ფ ი მ ო ფ ტ ნ ს პ რ ო ლ ე ტ ა რ ი ა ტ ს ა ვ ი ნ ა ფ ი ს ა ნ ა ლ ი ს ა ნ ა ლ ი ბ ი ერ ებ ი ს ს ა ქ მ ე ს ა ხ ა ლ ი პ რ ო ფ ი ს ი ო ნ ა ლ ი ერ ი პ ო ლ ი ტ ი კ ი ს ა დ ა მ ე თ ო დ ებ ი ს გ ა ც ნ ობ ბ ვ ნ ბ ა ر ت ا ر ی ب ی ت ا ر ی ب ی ت ا ر ی ب ی

სა, რომ პროფკავშირებმა გადაჭარბენეს ეუარიბელი წარმოებანი დაშლა დადუვისაგან, მათ შესძლეს არსებულ ეკონომიურ და პოლიტიკურ სამხედრო ბლოკადის ქვეშ რამოდენადმე გაანეგვითარებათ მრეწველობა და მით ზურგი გაუმაგრებათ რევოლიუციონურ არმიისათვის. ეს იყო ხანა „სამხედრო კომუნიზმისა“ და პროფკავშირებს, პოლიტიკაც მას უფარდებოდა.

დღეს კი ახალი ეკონომიური პოლიტიკის შემოღებით, პროფკავშირების ახალი მიზნები და ორგანიზაციული სტრუქტურა თვალსაჩინოდ იცვლება. ეს ასეც უნდა იყოს. მუშათა სახელმწიფოში ყველა შეკავშირებანი მთლიანი პოლიტიკისა და გეზის ქვეშ უნდა ტარდებოდეს.

აგრეთვე ახალი ეკონომიური პოლიტიკის ლოდიკურ მოთხოვნილებიდან გამომდინარეობს პროფკავშირებისაგან ახალი მეთოდების შემოღება, როგორც ფართო მუშათა მასებთან მისვლისათვის, აგრეთვე მისი სათანადო დაცვისათვის.

ახალმა ეკონომიურმა პოლიტიკამ კვლავ მწვავედ დასვა საკითხი შრომის კაპიტალისაგან დაცვისა და ამ მხრით ჩვენ გვგონია, რომ პროფკავშირებს დასჭირდებათ ადგენა ჩვეულებრივ პროფმოძრაობაში ბრძოლის მეთოდებისა კერძო კაპიტალის წინააღმდეგ: გაფიცვა, გაფიცვის ფონდის შექმნა და სხვ.

კოლექტიური ხელშეკრულებანი ბომ ერთი მთავარი შრომისა და ზრუნვის საგანი გახდება. პროფკავშირებმა უნდა იცოდნენ, რომ შრომის ინტერესების დაცვა ერთი და უპირველესი მოვალეობაა, რომელსაც მათგან მოითხოვს მუშათა კლასის ინტერესები. ეს კი არც ისე ადვილია ისეთ წვრილ წარმოებისა და მეურნეობის ქვეყანაში, როგორიც არის ჩვენი ქვეყანა. თავისუფალი კაპიტალისტური წარმოებისათვის კერძის

ზე ხელის მოწერისა, საფუძვლით ეთანხმება ხალხთა ლიგის დებულების მე-10 მუხლს. ამით არ ისაზღვრება სუფრანგეთის უფლებები „სანქციათა“ რეგომზე. პუანკარემ შემდეგ აღნიშნა, რომ გერმანიამ შეიძლება უარიც არ სთქვას თავის ვალდებულებათა აღსრულებაზე.

კონფერენციის პლენარული სხდომა.

პარიზი. 3 მაისი, შუადღეზე დღეს წესრიგი გენუის კონფერენციის პლენარული სხდომისათვის. დასახულია განსახილველად მეორე კომისიის მიერ დღის წესრიგის მე 4 მუხლში წარმოდგენილი რეზოლიუცია, სახელდობრ: მიმოსვლის შესახებ, ფინანსიურ საკითხების შესახებ საზოგადო კაპიტალზე საზოგადო და კერძო კრედიტის მოგვარების შესახებ. შემდეგ განხილულია განსახილველად დღის წესრიგის მე 6 მუხლი, რომელიც ეხება ტრანსპორტს.

გენუა, 3 მაისი, 3 მაისს, სან ჯორჯიოს სასახლეში უნდა შესდგეს დელეგაციების პლენარული სხდომა, გენუის კონფერენციის მომავალი პლენუმის დღის წესრიგის განსახილველად

რუსეთის პროგლემა

საფრანგეთის პოზიცია

ბერლინი 4 მაისი. პუანკარემ დაუყოვნებლივ, საფრანგეთის მთავრობის სხდომის შემდეგ აცნობა ბარერს გაფრთხილოს მოკავშირენი, რომ კონტრ-მემორანდუმი შეიძლება გადაცემულ იქნეს რუსეთის დელეგაციას მისი პარიზში წინასწარ განხილვის გარეშე.

ნაუენი 4 მაისი. პარიზიდან მოსული ბრძანების თანახმად ბარერმა უარი განცხადა ხელი მოეწერა მოკავშირეთა მემორანდუმზე, თუ შედგენული არ იქნებოდა ის შესწორება, რომელიც შეიტანა სეიდუმ. შვეიცარიის დელეგაციის მეთაური მოტა ყოველ ღონეს ხმარობდა მოწინააღმდეგეთა მოსარიგებლად. მხოლოდ ლოიდ ჯორჯისა და შანცერის ზეგავლენის შემდეგ, ბარერმა ბოლოს და ბოლოს ხელი მოაწერა მემორანდუმს.

ლონდონი, 4 მაისი. გაზეთი „დეილ ქრონიკლი“ იუწყება, რომ პუანკარე უკანასკნელ ზომებს ხმარობს კონფერენციის ჩასაშლელად.

ბერლინი. 4 მაისი. პუანკარემ პრესის წარმომადგენლებთან საუბრის დროს განაცხადა,—რომ საფრანგეთის მთავრობა არ იწონებს იმ მოთმენის პოლიტიკას, რომელსაც ადგილი აქვს გენუაში მნიშვნელოვანი პრობლემების გადაწყვეტის დროს.

მემორანდუმი გადაცემულია

პარიზი 4 მაისი. ოთხშაბათს 3 მაისს, რუსეთის დელეგაციას გადაეცა მოკავშირეთა მემორანდუმი.

სამკვდრო სასიცოცხლო ომი

ბერლინი. 4 მაისი ლლოიდ-ჯორჯმა განაცხადა: საფრანგეთის მოქმედებამ აუცილებლად უნდა მიიყვანოს გერმანია ან რუსეთი საფრანგეთთან სამკვდრო-სასიცოცხლო ომამდე.

ბრძოლა ნავთიანთვის

ნაუენი 4 მაისი. საბჭოთა მთავრობამ ხელშეკრულება დასდო დიდი-ბრიტანეთის კომპანიასთან ნავთის ექსპლოატაციის შესახებ. ამ საგამო საფრანგეთის მთავრობამ წამოაყენა მოთხოვნილება არ გადასცენ სხვა ერებს კონცესიები მანამდის, სანამ ასეთები არ გადეცემა საფრანგეთს. ამის შესახებ პუანკარე აცხადებს: ინგლისის პოზიცია გენუაში აიხსნება სწორედ იმით, რომ მას სურს მიიღოს კავკასიის საფრანგეთ-ბელგიის კონცესია და საფრანგეთის კონცესიები დონის მადაროების, ოდესისა და პეტროგრადის.

რუსეთის ცნობის შესახებ.

ლონდონი. გაზეთი „ვესტმინსტერ გაზეთი“ არკვევს რა რუსეთის დელეგაციის პოზიციას გენუაში სწერს: გამოიწვევს თუ არა გენუის კონფერენცია რუსეთის იურიდიულად ცნობას,—ჯერ გამოურკვეველია. მაგრამ მისი ფაქტიურად ცნობის საკითხი უკვე გადწყვეტილია. საკუთარი კომედია იმ მთავრობისაგან განზე გადგომისა, რომელიც ოთხ წლის განმავლობაში უეჭველად ანხორციელებს ხელის უფლებას თავის ქვეყანაში და გენუაში წარმოდგენილ თითქმის ყველა მთავრობებზე უფრო უხუცესია,—კონფერენციის შემდეგ აღარ შეიძლება გაგრძელდეს პარიზს პირველს გაეცინებოდა იმ შემთხვევაში, თუ საფრანგეთის მთავრობა ჩიჩერინთან ერთად ევროპის პრობლემის განხილვის შემდეგ, არ მოისურვებდა ეცნო, რომ ჩიჩერინი და მისი კოლეგები წარმომადგენელნი არიან რუსეთის მთავრობისა. რომ ბოლშევიკური მთავრობა არსებობს ეს ფაქტია. მართალია, იმედი ქონდათ, რომ ბოლშევიკური მთავრობა ჩქარა დაეცემოდა, მაგრამ იგი არა თუ დაეცა, არამ დ დღეს უკვე აღარ არსებობს უმნიშვნელო საბაბიც კი, მომასწავებელი

მისი დაცემისა. ლენინი, ტროცკიანი, კიდევ იქნება მთავრობის სათავეში, როდესაც ასეთ პოსტზე აღარ იქნებიან უანკარე და ლლოიდ ჯორჯი.

მოთხოვნილება ვალების შესახებ.

ლონდონი. გაზეთი „მანჩესტერ-გარდიენი, იხილავს რა ჯანასკნელ მოთხოვნილებათ, რომელიც წარუდგინეს რუსეთს. სწერს: მოკავშირეთა მოთხოვნილებები იმდენად განსხვავდებიან რუსეთის წინადადებებისაგან, რომ კომპროსი, პირველი შეხედვით, შეუძლებელ გარემოებად უნდა ჩაითვალოს. მაგრამ ეს განსხვავებანი უფრო ფორმალური ხასიათისა, ვინემ არსებითის. არსებითად შეთანხმება სავსებით შესაძლებელია ზოგიერთ საკამათო მხარეების შესახებ მოსალოდნელია კომპრომისები. ჩვენ უნდა წავიდეთ დათმობაზე და ხის ამოჭრებლივ უარი განვუცხადოთ ომის დროინდელ ვალების გადახდის მოთხოვნილებაზე. სულ სხვა ადგილად სდგას ომამდე არსებულ ვალების საკითხი. შეუძლებელია მათი ფორმალური აღნიშვნა, რომ მაშინვე მოვსპოთ იგი წარგენილ კონტრ მოთხოვნილებათა მიხედვით. ომამდ ს არსებული ვალები, უარეს შემთხვევაში, შეიძლება გადავდოთ მცირე პროცენტებიდან, დაახლოვებით ორ-ნახევარი პროცენტიდ ნ, მაგრამ ყოველ მიზეზის გარეშე იგი გადახდილ უნდა იქნეს.

სასურველი შედეგები უზრუნველყოფილია.

ლონდონი. გაზეთი „დეილ-ნიუზი“ იტყობინება: ბრიტანიის ოფიციალურ წრეებში ეხლა სწამთ, რომ გენუის კონფერენციის სასურველი შედეგები უზრუნველყოფილია. საბჭოთა მთავრობის იურიდიული ცნობა მხოლოდ დროის საკითხია. ამასვე იმეორებს გაზეთი „მორნინგ პოსტი“, რომელიც სწერს: გენუაში ყველა მოლაპარაკებათა შედეგად უეჭველად მივიღებთ იმას, რომ დადებულ იქნება ხელშეკრულება რუსეთსა და გენუაში წარდგენილ ყველა სხვა სახელმწიფოთა შორის. ეს ხელშეკრულება დაადასტურებს ბოლშევიკურ მთავრობის ცნობას. შეიძლება რამოდენიმე ხნის განმავლობაში მოსკოვის დიპლომატიურ წარმომაოგენლებს არ ეწოდოთ ელჩების სახელი, მაგრამ შემდეგ ეს ფორმალური დაბრკოლებაც იქნება გადალახული. მოლაპარაკების მსვლელობის არსებულ მდგომარეობას ამგვარათვე აფასებს გაზეთი „ტომს“-ი. ის აღნიშნავს, რომ ბოლშევიკებთან მოლაპარაკების შედეგების უახლოესი საფეხური იქნება—მშვიდობიანობის ჩამოგდება, მეორე—აღდგენა სავაჭრო ურთიერთობისა და დროებითი დიპლომატიური დამოკიდებულებისა, მესამე კი—სრული დიპლომატიური ცნობა და დიპლომატიური ურთიერთობის სავსებით აღდგენა.

კონფერენციის პლენარული სხდომა.

ბონდონი, 4 მაისი. ოთხშაბათს გაიმართა კონფერენციის მეორე პლენარული სხდომა. ვრცელი სიტყვა წარმოსთქვა კონფერენციის თავმჯდომარე ფაქტამ, რომელმაც სხვათა შორის აღნიშნა მიუცილებელი მონაწილეობა ამერიკისა ევროპის სახელმწიფოთა ეკონომიურ ცხოვრების აღდგენის საკითხში. გადავიდა რა პრაქტიკულ საკითხებზე, ფაქტამ განაცხადა, რომ საფინანსო და სატრანსპორტო კომისიებმა უკვე დაამთავრეს თავისი მუშაობა. შემდეგ ამისა, სიტყვა მიეცა საფინანსო კომისიის თავმჯდომარეს ევანს. ევანსმა გამოაქვეყნა საფინანსო კომისიის მიერ მიღებული რეზოლიუცია. ხსენებული რეზოლიუცია ითვალისწინებს: 1. უახლოეს მომავალში ცენტრალურ საემისიო ბანკების წარმომადგენელთა საერთაშორისო კონფერენციის მოწვევას, გარეშე მათი მთავრობების სტრუქტურისა. 2. საფინანსო კომისია კატეგორიულად წინააღმდეგია ახალი ხარჯებისა და მოითხოვს საბიუჯეტო ხარჯების შემცირებას. 3. ფულის გადახურდავების საკითხში კომისია ერთხმად იწონებს თავისუფალ გადახურდავების სისტემას. 4. კრედიტის საქმეში კომისია წინადადებას იძლევა მიმართონ ლონდონში ამ მოკლე ხანში დაარსებულ საერთაშორისო სინდიკატს. დასასრულ ევანსმა გამოსთქვა იმის რწმენა, რომ საფინანსო საკითხების შესახებ კონფერენციაზე მიღებული დადგენილებანი შეიქმნებიან [illegible] საკითხების საბოლოოდ გადასაჭრელად მომავალ საერთაშორისო კონფერენციაზე.

სატრანსპორტო კომისიის თავმჯდომარემ ჟასპარმა გააკეთა მოხსენება სატრანსპორტო კომისიის მუშაობის შესახებ და გამოაქვეყნა რეზოლიუციის პროექტი, რომელიც გულისხმობს პარიზში რკინის გზის საქმის ტეხნიკოსებისა და გზების სპეციალისტების საერთაშორისო კონფერენციის მოწვევას, მიუხედავად მთავრობათა სტრუქტურისა, რათა საბოლოოდ განხილულ იქნეს საერთაშორისო მოძრაობის პრობლემა და მიღებულ იქნეს ბარსელონაში დადებული შეთანხმებანი საერთაშორისო ტრანსპორტისა და წყლით მოგზაურობის შესახებ.

ნაუენი, 4 მაისი. ტეხნიკური ხასიათის მოხსენებათა შემდეგ, შემთხვევით სიტყვა წარმოსთქვა ჩიჩერინმა და რატენაუმ. ჩიჩერინმა საბჭოთა დელეგაციის სახელით მწუხარება გამოსთქვა, რომ არსებობენ ისეთი დაბრკოლებანი, რომელიც ხელს უშლის რუსეთის ევროპის სახელმწიფოებთან თანამშრომლობის საქმეს. ჩიჩერინმა განაცხადა, რომ საბჭოთა დელეგაცია იტოვებს თავისუფალი მოქმედების უფლებას კომისიების მიერ წამოყენებულ რეზოლიუციის მიმართ და გამოსთქვამს მწუხარებას იმის შესახებ, რომ ზოგიერთ სახელმწიფოთ წარდგენილი აქვთ ძლიერ მძიმე მოთხოვნილებანი.

ანგორის დელეგაციის პროტესტი.

ბერლინი. 4 მაისი, ანგორის დელეგაციამ პროტესტი განაცხადა საბერძნეთის დელეგაციის კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობის წინააღმდეგ.

რუსეთ გერმანიის ხელშეკრულების შესახებ.

ვარშავა. 3 მაისი. გაზეთი „რეჩ პოსპოლიტა“ იტყობინება, რომ ზარალის ანაზღაურებათა იურიდიულმა კომისიამ წარადგინა თავისი დასკვნა რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულების შესახებ. ამ დასკვნაში აღნიშნულია, რომ რუსეთ გერმანიის ხელშეკრულება არღვევს ვერსალის ხელშეკრულების იმ მუხლებს, რომლის მიხედვითაც გერმანია ვალდებულია წარადგინოს ყველა თავის შემოსავალი ზარალის ანაზღაურების კომისიაში ამ მუხლების მიხედვით კომისიას უფლება აქვს გერმანიის მთელ საკუთრებაზე და აგრეთვე მის კონცესიებზე რუსეთში.

რუსეთი და პოლონეთი

ვარშავი, 31 აპრილი. გენუის კორესპონდენტების ცნობით, ჩიჩერინმა მეორე ნოტა გაუგზავნა სკირმუნტს. ამ ნოტაში აღნიშნულია, რომ გერმანიის მიერ რაპალოში დადებული ხელშეერულება არღვევს იმ ხელშეკრულებათ, რომელიც დადებული იყო გერმანიის მიერ სხვა მთავრობებთან. ამ სახელმწიფოებმა უნდა მიმართონ დიპლომატიურ გზებს, მაგრამ მათ მითვისეს უფლება არ იცნონ რაპალოს ხელშეკრულება. პოლონეთი, რომელიც ძანელებს იმ დაბრკოლებათა გადალახვას, რომელიც არსებობს საბჭოთა მთავრობასა და სხვა სახელმწიფოთა შორის,—ეწინააღმდეგება რუსეთის აღდგენას, ვინაიდან ამით რუსეთს ეკარგება არსებული კრიტიკულ მდგომარეობიდან ერთად ერთი გამოსავალი გზა. როდესაც პოლონეთი ეწინააღმდეგება რუსეთის საგარეო მოთხოვნილებებს, ამასთან ერთად იგი ეწინააღმდეგება რიგის ხელშეკრულებასაც, რომელიც ითვალისწინებს მეგობრულ დამოკიდებულებას რუსეთ-პოლონეთის შორის. რუსეთის მთავრობა იძულებულია აინაცხადოს, რომ სრულუფლებიან წარმომადგენელთაგან მიღებული ყველა ვალდებულ ნი, ერთგვარად მათთვის ქნის ზოგიერთ მოვალეობასაც. დასასრულ ამბ. ჩიჩერინ ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ რუსეთი სცდილობს ჩამოაგდოს მშვიდობიანობა და მწუხარებას გამოსთქვამს პოლონეთის დელეგაციის უკანასკნელი ნაბიჯის შესახებ, რომელიც არ უწყობს ხელს იმ ურთიერთობის გაჯანმრთელებას, რომელიც შეიქნა რიგის ხელშეკრულების ხელის მოწერით.

გენუას კონფერენციის გარშემო

ჩიჩერინის წერილი.

პარიზი, 2 მაისი. ჩიჩერინი ბარტუს სახელზე გაგზავნილ წერილში ირწმუნება, რომ საბჭოთა მთავრობას სურს საფრანგეთთან მეგობრულ დამოკიდებულებაში იყვეს. მაგრამ ჩიჩერინი თავის წერილში სრულებით არ ეხება იმ საკითხებს, რომელიც ერთგვარად აინტერესებს რუსეთსა და საფრანგეთს. ჩიჩერინი თავის წერილში სხვათა შორის ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულებაში არავითარი სამხედრო მუხლები არ არსებობს. ხელშეკრულების მიზანია მხოლოდ რუსეთ გერმანიის ურთიერთობის აღდგენა. ჩიჩერინი აცხადებს, რომ ეს ხელშეკრულება ქმნის შესაძლებლობას ახალი სხვა სეპარატიულ ხელშეკრულებების დადებისას და აღნიშნავს იმ საერთო ხასიათის საკითხებს, რომელნიც აახლოვებენ რუსეთსა და საფრანგეთს და ქმნიან შეთანხმების პრაქტიკულ შესაძლებლობათ. ჩიჩერინი ხაზს უსვამს იმ გარემოებას, რომ რუსეთს სურს გაფანტოს რუსეთსა და საფრანგეთს შორის არსებული ყველა გაუგებრობა და გამოსთქვამს რწმენას ორივ ამ სახელმწიფოთა შორის მეგობრული დამოკიდებულების აღდგენისას, რაც ეგზომ საჭიროა ევროპის ეკონომიურად აღდგენის მიზნებისათვის.

საბჭოთა რუსეთი გამარჯვების წინ.

გენუა, 3 მაისი. იმ მემორანდუმის შესახებ, რომელიც გადაეცემა რუსეთის დელეგაციას, გვაქვს შემდეგი ცნობები: რუსეთის დელეგაციისათვის გადასაცემ მემორანდუმის ყველა მუხლებიდან რუსეთისათვის უფრო ლიბერალური და მისაღებია სწორედ ის ორი მუხლი, რომლებმაც გამოიწვია დიდი კამათი. მემორანდუმის მე-2-რე მუხლი, რომელიც ეხება ომის დროინდელ ვალებს, არსებითად აყენებს სამ პუნქტს: 1) რუსეთი არ იქნება ვალდებული აწარმოოს რაიმე გადახდა ომის დროის ძირითად ვალების ან მისი პროცენტებისა, სანამ არ დაისმება საერთო კითხვა ყველა მოვალეთა შესახებ. ამრიგად რუსეთის ომის დროის ვალების შესახებ საკითხი დასმული იქნება ყველა მოკავშირე ქვეყნების ვალებთან დაკავშირებით. 2) როდესაც მიღწეულ იქნება შეთანხმება ომის დროის ვალების შესახებ, რუსეთს წარედგინება იგივე პირობები, რომელიც მიღებული იქნება მოკავშირე სახელმწიფოებისათვის. 3. მიღებული იქნება მხედველობაში განსაკუთრებით რუსეთის ეკონომიური და ფინანსიური მდგომარეობა, რომელიც რა თქმა უნდა, უარესია ვიდრე ყველა სხვა მოვალე სახელმწიფოთა მდგომარეობა. რუსეთი თუ გაუწევს ანგარიშს ამ მოსაზრებებს, უარი უნდა განაცხადოს თავის კონტრ მოთხოვნილებებზე, რომელსაც ის აყენებს სამოქალაქო ომთან დაკავშირებით. ასეთია აღნიშნული მუხლის მთავარი აზრი. ფორმით ის წარმოადგენს საბჭოთა მთავრობის მხრით ომის დროინდელ ვალების ცნობას, თუმცა რუსეთის კონტრ-მოთხოვნილებები უარყოფილია, მაგრამ მას მაინც სათანადო ანგარიშს გაუწევენ, მუხლი, რომელიც ეხება კერძო საკუთრებას, საბოლოო რედაქციაში იწყება კანის პირველი პირობის ფართე განმარტებით, სახელდობრ: საბჭოთა მთავრობას, როგორც ყველა სხვა მთავრობებს, ენიჭება უფლება თავისი ქვეყნის ფარგლებში იმ სოციალური წყობილების და საკუთრების რეჟიმის თავისუფალი დამყარებისა, რომელსაც ის ამჯობინებს. ამ შესავალ ნაწილის შემდეგ იწყება პირობების კონკრეტიული დალაგება. მყარდება შერეულ სამედიატორო სასამართლოების სისტემა, რომლებმაც უნდა განიხილონ საკუთრების დაბრუნების ანუ ჩამორთმეულ საკუთრების ანაზღაურების საკითხები და განსაკუთრებით კი გამოიმუშაონ საერთო სახთი კოოპერაციის პრინციპები.

საფრანგეთის პარლამენტის მოწვევა

ნაუენი. 3 მაისი, საფრანგეთის მთავრობამ პრასკევს მოიწვია გაერთიანებული სხდომა დეპუტატთა პალატის და საფრანგეთის სენატის საგარეო საქმეთა კომისიის. დეპუტატთა პალატა მოისმენს ბარტუს მოხსენებას შესახებ გენუის კონფერენციის მუშაობისა.

პრესის აზრი

ნაუენი. 3 მაისი, ბულუა იუწყება რომ საფრანგეთი მაღე საბოლოოდ გამოარკვევს თავის პოზიციას ევროპის მიმართ.

საფრანგეთმა უნდა მოახდინოს არჩევანი რეალურ პოლიტიკისა და მოსალოდნელ პოლიტიკურ იზოლიაციის შორის.

ვარანტიების ხელშეკრულება

ნაუენი. 3 მაისი, პუანკარემ განუცხადა ჟურნალისტებს, რომ საფრანგეთის თანხმობა გარანტიების ხელშეკრულებისა, საფრანგეთის მთავრობამ პარასკევს ოთხშაბათს 3 მაისს, რუსეთის დელეგაციას გადაეც მოკავშირეთა მემორანდუმი.

სამკვდრო სასიცოცხლო ომი

ბერლინი. 4 მ ისი ლლოიდ-ჯორჯმა განაცხადა: საფრანგეთის მოქმედებამ აუცილებლად უნდა მიიყვანოს გერმანია ან რუსეთი საფრანგეთთან სამკვდრო-სასიცოცხლო ომამდე.

ბრძოლა ნავთიანთვის

ნაუენი 4 მაისი. საბჭოთა მთავრობამ ხელშეკრულება დასდო დიდი-ბრიტანეთის კომპანიასთან ნავთის ექსპლოატაციის შესახებ. ამ ს გამო საფრანგეთის მთავრობამ წამოაყენა მოთხოვნილება არ გადასცენ სხვა ერებს კონცესიები მანამდის, სანამ ასეთები არ გადეცემა საფრანგეთს. ამის შესახებ პუანკარე აცხადებს: ინგლისის პოზიცია გენუაში აიხსნება სწორედ იმით, რომ მას სურს მიიღოს კავკასიის საფრანგეთ-ბელგიის კონცესია და საფრანგეთის კონცესიები დონის მადაროების, ოდესისა და პეტროგრადის.

რუსეთის ცნობის შესახებ.

ლონდონი. გაზეთი „ვესტმინსტერ გაზეთი“ არკვევს რა რუსეთის დელეგაციის პოზიციას გენუაში სწერს: გამოიწვევს თუ არა გენუის კონფერენცია რუსეთის იურიდიულად ცნობას,—ჯერ გამოურკვეველია. მაგრამ მისი ფაქტიურად ცნობ ს საკითხი უკვე გადწყვეტილია. საკუთარ ი კომედია იმ მთავრობისაგან განზე გადგომისა, რომელიც ოთხ წლის განმავლობაში უეჭველად ანხორციელებს ხელის უფლებას თავის ქვეყანაში და გენუაში წარმოდგენილ თითქმის ყველა მთავრობებზე უფრო უხუცესია,—კონფერენციის შემდეგ აღარ შეიძლება გაგრძელდეს პარიზს პირველს გაეცინებოდა იმ შემთხვევაში, თუ საფრანგეთის მთავრობა ჩიჩერინთან ერთად ევროპის პრობლემის განხილვის შემდეგ, არ მოისურვებდა ეცნო, რომ ჩიჩერინი და მისი კოლეგები წარმომადგენელნი არიან რუსეთის მთავრობისა. რომ ბოლშევიკური მთავრობა არსებობს ეს ფაქტია. მართალია, იმედი ქონდათ, რომ ბოლშევიკური მთავრობა ჩქარა დაეცემოდა, მაგრამ იგი არა თუ დაეცა, არამ დ დღეს უკვე აღარ არსებობს უმნიშვნელო საბაბიც კი, მომასწავებელი

მისი დაცემისა. ლენინი, ტროცკიანი, კიდევ იქნება მთავრობის სათავეში, როდესაც ასეთ პოსტზე აღარ იქნებიან უანკარე და ლლოიდ ჯორჯი.

მოთხოვნილება ვალების შესახებ.

ლონდონი. გაზეთი „მანჩესტერ-გარდიენი, იხილავს რა ჯანასკნელ მოთხოვნილებათ, რომელიც წარუდგინეს რუსეთს. სწერს: მოკავშირეთა მოთხოვნილებები იმდენად განსხვავდებიან რუსეთის წინადადებებისაგან, რომ კომპროსი, პირველი შეხედვით, შეუძლებელ გარემოებად უნდა ჩაითვალოს. მაგრამ ეს განსხვავებანი უფრო ფორმალური ხასიათისა, ვინემ არსებითის. არსებითად შეთანხმება სავსებით შესაძლებელია ზოგიერთ საკამათო მხარეების შესახებ მოსალოდნელია კომპრომისები. ჩვენ უნდა წავიდეთ დათმობაზე და ხის ამოჭრებლივ უარი განვუცხადოთ ომის დროინდელ ვალების გადახდის მოთხოვნილებაზე. სულ სხვა ადგილად სდგას ომამდე არსებულ ვალების საკითხი. შეუძლებელია მათი ფორმალური აღნიშვნა, რომ მაშინვე მოვსპოთ იგი წარგენილ კონტრ მოთხოვნილებათა მიხედვით. ომამდ ს არსებული ვალები, უარეს შემთხვევაში, შეიძლება გადავდოთ მცირე პროცენტებიდან, დაახლოვებით ორ-ნახევარი პროცენტიდ ნ, მაგრამ ყოველ მიზეზის გარეშე იგი გადახდილ უნდა იქნეს.

სასურველი შედეგები უზრუნველყოფილია.

ლონდონი. გაზეთი „დეილ-ნიუზი“ იტყობინება: ბრიტანიის ოფიციალურ წრეებში ეხლა სწამთ, რომ გენუის კონფერენციის სასურველი შედეგები უზრუნველყოფილია. საბჭოთა მთავრობის იურიდიული ცნობა მხოლოდ დროის საკითხია. ამასვე იმეორებს გაზეთი „მორნინგ პოსტი“, რომელიც სწერს: გენუაში ყველა მოლაპარაკებათა შედეგად უეჭველად მივიღებთ იმას, რომ დადებულ იქნება ხელშეკრულება რუსეთსა და გენუაში წარდგენილ ყველა სხვა სახელმწიფოთა შორის. ეს ხელშეკრულება დაადასტურებს ბოლშევიკურ მთავრობის ცნობას. შეიძლება რამოდენიმე ხნის განმავლობაში მოსკოვის დიპლომატიურ წარმომაოგენლებს არ ეწოდოთ ელჩების სახელი, მაგრამ შემდეგ ეს ფორმალური დაბრკოლებაც იქნება გადალახული. მოლაპარაკების მსვლელობის არსებულ მდგომარეობას ამგვარათვე აფასებს გაზეთი „ტომს“-ი. ის აღნიშნავს, რომ ბოლშევიკებთან მოლაპარაკების შედეგების უახლოესი საფეხური იქნება—მშვიდობიანობის ჩამოგდება, მეორე—აღდგენა სავაჭრო ურთიერთობისა და დროებითი დიპლომატიური დამოკიდებულებისა, მესამე კი—სრული დიპლომატიური ცნობა და დიპლომატიური ურთიერთობის სავსებით აღდგენა.

კონფერენციის პლენარული სხდომა.

ბონდონი, 4 მაისი. ოთხშაბათს გაიმართა კონფერენციის მეორე პლენარული სხდომა. ვრცელი სიტყვა წარმოსთქვა კონფერენციის თავმჯდომარე ფაქტამ, რომელმაც სხვათა შორის აღნიშნა მიუცილებელი მონაწილეობა ამერიკისა ევროპის სახელმწიფოთა ეკონომიურ ცხოვრების აღდგენის საკითხში. გადავიდა რა პრაქტიკულ საკითხებზე, ფაქტამ განაცხადა, რომ საფინანსო და სატრანსპორტო კომისიებმა უკვე დაამთავრეს თავისი მუშაობა. შემდეგ ამისა, სიტყვა მიეცა საფინანსო კომისიის თავმჯდომარეს ევანს. ევანსმა გამოაქვეყნა საფინანსო კომისიის მიერ მიღებული რეზოლიუცია. ხსენებული რეზოლიუცია ითვალისწინებს: 1. უახლოეს მომავალში ცენტრალურ საემისიო ბანკების წარმომადგენელთა საერთაშორისო კონფერენციის მოწვევას, გარეშე მათი მთავრობების სტრუქტურისა. 2. საფინანსო კომისია კატეგორიულად წინააღმდეგია ახალი ხარჯებისა და მოითხოვს საბიუჯეტო ხარჯების შემცირებას. 3. ფულის გადახურდავების საკითხში კომისია ერთხმად იწონებს თავისუფალ გადახურდავების სისტემას. 4. კრედიტის საქმეში კომისია წინადადებას იძლევა მიმართონ ლონდონში ამ მოკლე ხანში დაარსებულ საერთაშორისო სინდიკატს. დასასრულ ევანსმა გამოსთქვა იმის რწმენა, რომ საფინანსო საკითხების შესახებ კონფერენციაზე მიღებული დადგენილებანი შეიქმნებიან [illegible] საკითხების საბოლოოდ გადასაჭრელად მომავალ საერთაშორისო კონფერენციაზე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

...ონფერენციის მეორე პლენარული ხხდომა.

...ენა 3 მაისი. დღეს გაიმართა გე... კონფერენციის მეორე პლენარული ...ომ. დღეს წესრიგში დასმული შე... საკითხები. მოხსენება ფინანსურ ...ეკონომიურ კომისიებისა. ...ა კონფერენციის თავჯდომარე ...ტ. თავჯდომარემ გააცნო მოხსე... კონფერენციის მუშაობის შესახებ ...ანაწილი ის შედეგები, რომელსაც ...ფერენციამ მიაღწია მიუხედავად ...ალგვარ დაბრკოლებებისა. „ამ კონ...ენციაზე, განაცხადა ფაქტამ ირ... ყველაზე უფრო სერიოზული ...თანშორისო საკითხები. ისინი უნდა ...ეწყდის სამართლიანობის მიხედვით. ...ფერენციას შეუყრებს მთელი ქვეყა... კონფერენციაზე შექმნილი ატმოსფე... საერთო წლობისა უნდა გახდეს ჩვ... მუშაობის მამოძრავებელ ძალთა და ...მეულად. თქვენ ამზად უნდა იყვეთ ...ულებელ დაბრკოლებათა გადასა...ვად, რომელიც გაჩნდებიან კონფე...ციის მიერ განსახილველ სერიოზულ ...ალებების გადაწყვეტით.

...საფინანსო კომისიის მოხსენება ...ეფფოლდი. 3 მაისი. კონფერენციის ...ნამეზე საფინანსო კომისიის მოხსენე... გამოვიდა კომისიის თავჯდომარე ...ნი. დაახასიათა რა კომისიის მუ...ების მსვლელობა ევანსმა წამოაყენა ...ოლიუცია უახლოეს ხანაში საკონ...ული საემისიო ბანკების საერთაშო...ო კონფერენციის მოწვევისა, მთავ...ათა წარმომადგენლების მონაწი...ების გარეშე, სახელმწიფო ხარჯების ...ერება, ფულის ტრიალის თავისუფ...ა, საერთაშორისო სესხდიტო კონ...ესიები და საერთაშორისო-საფინან...კანონმდებლობა.

...ნა, 2 მაისი. ევანსის შემდეგ სიტ...ა წარმოთქვა პიკარმ და განაცხადა, ...ა საფინანსო კომისიამ მეგობრული ...ი გაუწოდა ყველა მათ, ვინც მის ...ბარებას საჭიროებს. პიკარის შემდეგ ...ბარაკა შანცერმა, რომელმაც აღნი...ნაყოფიერება საფინანსო კომისიის ...ობისა და აგრეთვე დიდი მნიშვნე...ბა კონფერენციის წინაშე წამოყენე...ი საფინანსო საკითხებისა ჰოლანდი...ა და შვეიცარიის წარმომადგენლებმა ...ი დაუჭირეს საფინანსო კომისიის ...ოლიუციას.

...ინანსიურ კომისიის მოხსენების შე...ბ სიტყვა წარმოთქვა ჩიჩერინმა, ...ელმაც განაცხადა: ოთხი წლის განვ...ობაში იზოლიაციაში მყოფი რუსე...ეთი იწყებს ეკონომიურ ურთიერ...ებას ევროპასთან. ვიღებთ რა მხედვა...ში იმ პირობებს, რომელშიც ამ ...ად რუსეთი იმყოფება, რუსეთის დე...აცია იძულებულია ზოგიერთი შე...ერებები შეიტანოს კომისიის მიერ ...ოყენებულ რეზოლიუციაში. დელეგა...ი აგრეთვე თავის განსაკუთრებულ ...ზე რჩება ევროპის სახელმწიფოთა ...ერთა ლიგის შორის ფინანსიურ თა...ბრომლობის საკითხში, ვინაიდან ამ ...ასკნელის წევრი რუსეთი არ არის.

...ანოვერი, 3 მაისი. ჩიჩერინის შემ... ილაპარაკა რატენაუმ, რომელმაც ...ნიშნა ის მწვავე კონკურენცია, რომე...ც კრედიტორი და მოვალე ქვეყნებს ...ის არსებობს. დაგალიანებული ქვე...ი იძულებულნი არიან თავიანთი ...ების გადასახდელად მიმართონ უც...თის ბაზარს.

...ან პოლო 4 მაისი. საფინანსო კო...ის მოხსენების შესახებ წარმოთქმულ ...ყვაში, შანცერმა აღნიშნა; რომ სა...თაშორისო საფინანსო პოლიტიკა ...დროთ არის დაკავშირებული მშვი...ბიანობის საერთო პოლიტიკასთან და ...რთაშორისო სოლიდარობის განმტკი...ებასთან. იტალიის დელეგაცია აღფრ...ვანებულია მშვიდობიანობის განმტკი...ის იდეით. ამ მიზნის ემსახურება, ...ცერის აზრით, სხვა სახელმწიფოთა ...წრაფებანიც.

...ოსკოვი 5 მაისი. რიგიდან იტყობი...ან, რომ კონფერენციის პლენარულ ...ომაზე, ჩიჩერინი, თავის სიტყვის ...ასრულში, მიესალმა შანცერის განც...ებას მშვიდობიანობის ჩამოყალიბებისა ...ევროპის აღდგენის თაობაზე წარ...ემდგენს. მაგრამ მან ამასთანავე მოა...ა კონფერენციას, რომ ამისათვის ...ალებლად საჭიროა საერთო განია...ება.

ახალი ამბები

— ალექსანდრეს ბაღის სახელის შე...ლა, ტფილისის ქალაქის აღმ. კომი...ტის პრეზიდიუმის დადგენილებით ...ექსანდრეს ბაღი უნდა იწოდებოდეს ...ლოს ლიმკნიხტის ბაღად.

— სასწრაფო დახმარება. აპრი...ის განმავლობაში სასწრაფო მე...კურმა დახმარების სადგურმა აღ...უჩინა დახმარება 88 შემთხვევას. და სახლიდან საავთმყოფოში გადა...იყვანა 59 მძიმე ავათ-მყოფი. უბე...დურ შემთხვევათა რიცხვში 30 ...ეშვევს დაჭრილებს. შემდეგ თავის ...ოწამლას 18. დაწვა 7 და სხვა.

— ქალაქის გასუფთავება. ქა...ლაქის საუბნო სანიტარულ ტეხნი...კურმა კომისიამ დაასრულა ქალაქის ...დათვალიერება და თავისი დასკვნა ...წარუდგინა კომუნალურ მეურნეო...ბის სანიტარულ ტეხნიკურ განყო...ფილებას.

— ბოტანიკური ბაღი. გასულ ...თვის განმავლობაში ბოტანიკურ ბა...ღის ეწვია 1000 ფასიანი დამთვა...ლიერებელი. ეკსკურსიები ამ თვეში ...არ ყოფილა.

— ტფილის ქალაქის აღმ. კო...მიტეტის ანგარიში. ქალაქის აღმ. ...კომიტეტის პრეზიდიუმმა დაადგინა ...გამოსცეს სისტემატიური ანგარიშე...ბი ყველა თავის განყოფილებების ...მოქმედებისა. პირველი კრებული ...ასეთი ანგარიშებისა ქალაქის აღ. ...კომიტეტის განყოფილებათა მოქმე...დებაზე, გასული წლის სამი პირვე...ლი თვეებისათვის განზრახულია გა...მოიცეს მიმდინარე თვის შუა რიცხ...ვებში. ანგარიშები გამოიცემა პა...რალელურად ორ ენაზე—ქართულად ...და რუსულად. ანგარიშებს გამოსა...ცემლად არჩეულია კომისია რომელ...შიაც შედიან: დ. ვ. მდივანი, მ. ტ. ...ბასილია, თ. ღლონტი, ა. გ. რუ...ხაძე და ლ. ი. სტავინსკი.

— ბოროტმოქმედება აპრილში. ...გასული თვის განმავლობაში ქალა...ქის მილიციის სამმართველოში აღ...ნიშნული იქმნა 78 ქურდობა, 6 ...მკვლელობა, 3 თვითმკვლელობა, 11 დაჭრა, 1 შეიარაღებული თავ...დასხმა. ამავე დროს ადმინისტრა...ტიული წესით დაჭერილი იყო 29 ...კაცი, როგორც საზოგადო წესრი...გის დამრღვევნი და დაჯარიმებული ...სავალდებულო დადგენილების შეუ...სრულებლობისა გამო.

— მილიციის სასადილო. ქალა...ქის მილიციის მოსამსახურეთათვის ...ქალაქის სხვა და სხვა პუნქტებში (სომხის ბაზარი, პლეხანოვის პროსპ., 19 თებერვლის ქ., ნავთლუღში და დიდუბე ნაძალადევის რაიონში) სწა...რმოებს 5 სასადილო, რომელშიაც ...ყველა მილიციის მოსამსახურენი ...რიცხვით 1000 კაცი ღებულობს ...უფასო სადილებს ერთი თავით. კვი...რაში სამჯერ ხორციუ და 4-ჯერ სა...მარხო საქმელს.

— ღვინის გაყიდვა. სახალხო ...სამეწადმოქმედო კომისარიატმა მო...სკოვში გაგზავნა გასასყიდად პირვე...ლი პარტია თავისი ყურძნის ღვინი...სა 1000 ვედრომდე, რომელიც უნ...და ნარდად გაიყიდოს. ადგილობ...რივად ღვინის გაყიდვის მოწყობას ...თავის თავზე ღებულობს სახალხო ...სამეწადმოქმედო კომისარიატი თავი...სი აგენტების დახმარებით.

— სამხედრო კოოპერატივების ყრი...ლობა ვინაიდან ბაქოში 12 მაისს იხ...სნება ამიერკავკასიის კოოპერატიული ...ყრილობა, დანიშნული 10 მაისის-თვის ...რაიონული ყრილობა ადერბეიჯანის პი...რველ სამხედრო კოოპერატივებისა გა...დატანილი იქმნა 18 მაისისათვის.

პირველ სამხედრო კოოპერატივების ...რაიონების ყრილობის გახსნა სომხეთში ...20 მაისიდან გადაიტანეს 1 ივნისისა...თვის.

ბათომში დიდი წარმატებით მიმდი...ნარეობს 30 აპრილს გახსნილი ყრილო...ბა პირველ სამხედრო კოოპერატივების ...ბათუმის რაიონის წარმომადგენლებისა.

— ჟურნალისტთა შორის. ჟურნა...ლისტთა პირველ სხდომაზე დადგენილი ...იქმნა 6—15 მაისამდე წარმოებულ იქ...მნას ჟურნალისტების რეგისტრაცია, ...რომელთაც სწორეთ ციხეში შემოვლა. ...ამავე სხდომაზე დადგენილი იქმნა მი...ღონ მონაწილეობა ჟურნალისტების ...კავშირის წევრთა ხელ ახალ რეგისტრა...ციისათვის და აღნიშნულ იქმნა მთელი ...წყება ორგანიზაციული საკითხი.

— ამერიკული ხანადილოები. იმ ...განცხადებისა გამო, რომ 15 მაისიდან ...მოზრდილებს მოესპობათ სადილები ...ტფილისის სასადილოებში, რომელიც ...გახსნილ იქმნა ახლო აღმოსავლეთის ...დამხმარე ამერიკელ კომიტეტის მიერ. ...ამ სასადილოებში მოსადილე მოხუცე...ბულების მთელმა ჯგუფმა, ინვალიდებმა ...და ლტოლვილებმა მიმართეს ამერიკ. კომი...ტეტის ტფილისის განყოფილებას თხოვ...ნით, რომ არ მოუსპონ მათ სადილები, ...რომლის ფასისათ მათ სიმშილით სიკვ...დილი მოელისთ.

სამხატვრო ქრონიკა

— „პოეზიის დღე“. სრული დასაბარ...თველოს ახალი მწერლობის კავშირი ...დღეს, 6 მაისს მართავს „პოეზიის ...დღე“. ხელოვნთა სასახლეში შესდგება ...სადღესასწაულო სხდომა. სიტყვებს წარ...მოსთქვამენ: გრ. რობაქიძე, ტიციან ...ტაბიძე, პაოლო იაშვილი, ვახ. კოტე...ტიშვილი, პავლე ინგოროყვა. ლექციებს ...იკითხავენ პოეტები. გრ. რობაქიძე, ტი...ციან ტაბიძე, პაოლო იაშვილი, ნ. მი...წიშვილი, გრ. ცეცხლაძე, ე. ლეონიძე, ...შალვა აფხაიძე, შალვა კარმელი, რევაზ ...გვეტაძე, კ. ჭიჭინაძე, ტ. გრანელი, ს. ...ერთაწმინდელი. სხდომის შემდეგ გაიმ...ართება ვახშამი-კაბარე.

— „ლეილა“. დღეს, 6 მაისს პირ...ველად სეზონში წარმოდგენილ იქნება ...ვიქტორ დოლიძის ოპერა „ლეილა“. ამ ...სალამოსათვის იხატება საგანგებო დე...კორაციები. იკერება ტანისამოსი. უმთავ...რეს როლებს შეასრულებენ ივ. სარაჯი...შვილი, ა. ინაშვილი, ლ. ისეიკი, ე. სა...რონიკინა, ო. კლენდაძე და სხვანი. ...პიესას დასდგამს რეჟისორი ა. წულუკიძე. ...ლოტბარობს ს. სტოლერმანი. პირველ ...მოქმედებაში სიმფონიური სურათი ...„გენთიადი“. დეკორაციები დახატულია ...დეკორატორის ი. ნოვიკის მიერ. პიესის ...სირთულის გამო პარასკევს დანიშნული ...წარმოდგენა გადადებულია და ამ სალ...მოს დანიშნულია გენ. რეპეტიცია.

ლეილა

ვ. დოლიძის ოპერა

კომიკური ოპერის „ჯოტე დ'ანუოს“ შემდეგ, ახალგაზრდა კომპოზიტორი არ აიწევს საზოგადოების წინაშე თავის ახალ ნაწარმოებს—„ლეილას“. „ლეილა“ არის დრამატიული ოპერა ისტორიული სიუ...ჟეტით, რომელიც აღებულია ლეკ-ქარ...თველთა ბრძოლიდან მეფე ერეკლეს ...დროს. ოპერის გმირი, ლეკების ბელა...დის ქალი ლეილა, ხიბლავს თეიმურა...ზსა და რევაზს, ერეკლეს მომხრეებსა ...და მახლობელ პირებს, რომ მოჰკლას ...მამის მტერი, საქართველოს მეფე, ეი...დრამის კვნძი. რასაკვირველია სიჟე...ტის შემდეგ გაბვიანარებაში პირველ ...ადგილს იკერს რომანტიული ინტრიგა.

მთავარს როლს ლეილასი—მღერის ...ქნი ბარონკინისა, ოპერაში მონაწი...ლეობენ ტრუპის მთავარი პერსონაჟები: ...სარაჯიშვილი, ინაშვილი, ისეიკი. ...ორკესტრს ლოტბარობს სტოლერმანი; ...დადგმის მხატვრულ მხარეს ხელმძღვა...ნელობს მთავარი რეჟისორი—. წულუ...ნავ. მე მოვისმინე ზოგი ნომერები და ამ ...ნაწყვეტების მიხედვით შეძლება და...ვაკვნათ, რომ ოპერის ინსტრუმენტოვ...კა და ორკესტროვკა ნიჭიერადაა შე...სრულებული და არ აკლია მელოდიური ...სილამაზე.

ვესალმები ქართულ ეროვნულ სა...პერო შემოქმედების დასაწყისს. ჯერ...ჯერობით განიხილა სამი ქართველი ...კომპოზიტორი: არაყიშვილი, დოლიძე ...და ფალიაშვილი. ვიქტორ დოლიძის ...ოპერაში ბევრია სიმფონიური ხასიათის ...ადგილები, განსაკუთრებით ლამაზია ...სიმფონიური intermezzo—„გენთიადი“. ...ოპერა იდგმება სათანადო მდიდრული ...მრწყობილობით.

ბ. ბებუროვი

თეატრი და ხელოვნება

თამარ ჭავჭავაძის საღამო.

ღეს რუსთველის თეატრში ახალგაზ...და ფსიხიობ თამარ ჭავჭავაძეს საღამოა, ...

პროგრამა წარმოდგენილია მოწმობს ამ ...მსახიობ ქალის არტისტიულ შემეცნებას. ...ორი წელიწადი არც კი იქნება რაც ეი ...ქართულ სცენაზე გამოვიდა, მაგრამ ამ ...მცირე ხნის განმავლობაში თამარ ჭავ...ჭავაძემ უკვე დაიმსახურა სახელი მსა...ხიობობის.

ღირსულადაც ატარებს ამ სახელს. ...იგი დედოფალია სცენის. ეს გადაჭრ...ებულია თქმა არაა. ნამდვილი ხელოვა...ნი უსათუოდ გაიგებს ამას.

ამას თვით თამარ ჭავჭავაძეს ნიჭი ...უფრო ნათლად ამტკიცებს, არც ერთი ...ყალბი და ბანალური ნოტა არ გვსმენია ...მის სათქმელ და ნაზ ხმის ინსტრუმენტა...ლებიდან.

თამარ ჭავჭავაძის პროფილი და კონ...ტური უსათუოდ დიდად სცენიური და ...პლასტიურია.

არც პათოსი, მაგრამ ნამდვილი ექსპ...რესია, უფრო დიდი ექსტაზი.

მე მგონი, თამარ ჭავჭავაძე ყველაზე ...ახლ საა ახალ ხელოვნებასთან. თითქო...მის თამასში რაღაც ლაკონისტობა იყოს. ...თითქო არც ამთავრებს თავის ემოციონ...ალურ გრძნობას და ლამაზ ცვარნამის ...შეხეფებით ჰკრეფდეს ფერადებს.

სწორე შტრიხი. სიმეტრიით გავლებუ...ლი და ესტეტიურად დამთავრებული. ...ყოველი მიმოხვრა მსახიობის არის ირი...სტოკრატიული და არტისტიული.

მომავალი თამარ ჭავჭავაძეს ექნება ...ხელოვნების სამხვერპლოზე მიიტანს ...თავის თავს და მას მოელის გვირგვინი ...მშვენიერი დაფნის ფოთლებით შემკული.

ვ. ბ.

ალექსანდრე საათაშვილი

ალექსანდრე საათაშვილი, ქართველი ...ერის ცხოვრებაში, არის შესანიშნავი ...მოქალაქე და მამულიშვილი.

მან სწავლა მიიღო ჯერ ტფილისის ...კომერციულს სკოლებში. მერე სწავ...ლობდა პეტერბურგს და დერპტის ...უნივერსიტეტშიც.

სწავლა განათლების დამთავრების შემ...დეგ იგი იყო ტფილისის საგეზურნეო ...ბანკში ბუღალტრად. იგი იყო უფლებ...ათ მონტერი, რომ ქართველი ერი ...კომერციულად და კოოპერატივის გზის ...დასდგომოდა. მისი ახალგაზდობის ქა...ლდგება სულ ამის გარშემო ტრიალებ...და. ამის გამოვლენა იგი ღრმად იყო გამ...ჭვალული.

იმ დროს, მანვე კომერციული სკოლა ...გახსნა კუკიაში, მეორე თუმანოვის ქუ...ჩაზე, სახაშვილის სახლში. სადაც ქარ...თველ ბავშვებს ეზრდებოდა სასწ...ავლ-დავალებათ და ყველას ინასაკუთრებ...და ქართველებს. რომ ვისაც შეძლება არა ...აქვს, მას მე უფასოთ ვასწავლიო.

სწავლა სწარმოებდა შუა დღის შემ...დეგ, მოკლე დროს განმავლობაში მი...სი სკოლა გაბინდა ქართველ მოზარდ ...ქალ-ვაჟებით და სწავლაც სწარმოებდა ...ცოცხლად და ადგილად, სწავლით იგი ...იყო ფაღრესი რეალისტი და დიდთ...ნაკითხი კაცი ევროპულს და რუსულს ...მწერლობაშიც, ქართველს მწერლობასაც ...კარგათ იცნობდა, იგი წერილებსაც ...სწერდა გაზ. „ნობის ფურცელში“ გაზ. ...„ივერიაში“ ჟურ. „მოამბეში“ და სხვა ...გამოცემებშიც.

საყურადღებოა ალექსანდრე საათაშ...ვილი იმ მამულიშვილებს ეკუთვნის ...ცნებითაც, რომ მან თავის მოწაფეებს ...კომერციულს სახელმძღვანელოებს სულ ...ქართულად ასწავლიდა, ამიტომ როცა ...მან თავისი სკოლა გახსნა, მაშინ მას ...ეკვ ნათარგმნი ჰქონდა შემდეგი წიგნე...ბი, რომლებსაც იგი სკოლაში ეხმარებ...და,

1 ორმაგი ბუღალტერია. ესაა ...კომერციის ტერმინებით.

2. კომერციული არითმეტიკა, ფინან...სიური ...მოანგარიშებით.

3. ვაჭრობის სახელმძღვანელო, ესეც ...პირველი მაგალითი იყო ჩვენში.

4. თამასუქების, ანუ ვექსელების ...ბუღალტერია.

5. კომერციული, ანუ ვაჭრობის უფ...ლება.

6. ამერიკული სისტემის ბუღალტე...რია. ზოგი წიგნების სახელები ჩვენ არ ...ვიცით და არც ვიცნობთ. ასეთი ღვაწ...ლით არის იგი შემოსილი და დამსახურ...ებული ქართველის წინაშე, რომლის ...სიკვდილიც ქართველი ერისათვის და ...ნაკლის წარმოადგენს.

ზ. ჭიჭინაძე.

ბიბლიოგრაფია

„ქურა“ № 1.

პროლეტარიატი ჰქმნის ახალ ქვეყ...ნას, ახალი შინაარსით და ახალი სახით. ...მან დაამყარა ახალი პოლიტიკური სი...სტემა, შეიქმნა ახალი საბჭოთა ორგა...ნიზაცია და ჰქმნის აღზრდის ახალ სი...სტემას, ახალ სამართალს, ახალ ხელოვ...ნებას. ახალი ცხოვრება ძველ ფორმებ...ში ადარ თავსდება. ახალი ღვინისათვის ...ძველი თიხური არ გამოდგება.

პატარა საქართველოც ჩათრეულია ამ ...დიდ პროცესში. აქაც სწარმოებს მუ...შაობა ხმა და ხმა დარგში ახალის ...შესაქმნელად სულ უკანასკნელად მოე...წყო ორგანიზაცია, რომელსაც მიზნად ...აქვს ემსახუროს ახალ ხელოვნებას; და...არსდა საქართველოს პროლეტარულ ...მწერალთა ასოციაცია.

ამ რიგად ქართველ მწერალთა ჯგუ...ფებს კიდევ შეემატა ერთი ახალი ჯგუ...ფი, გარკვეული მიზნებითა და გარკვეუ...ლი პროგრამით. მისი მიზანია ხელი შე...უწყოს პროლეტარულ პოეზიის შექმნა-...განვითარებას ქართველ ერის ...გლებში. ჯგუფს აქვს თავისი ...ორგანო „ქურა“, ...თვეზედ მეტია, რაც გამოვიდა. ჟურნა...ლი მიზნად ისახავს:

1. გადასინჯოს და გაარჩიოს წინა ...ეპოქების ქართული პოეზიის შინაარსი ...და ფორმები, რომ ეს ისტორიული გან...ძეულობა ახალი ქართული პროლეტა...რული პოეზიის ახალი ფორმების შექ...მნელად გამოიყენოს. რომ წარსული ...ქართული პოეზიის ზოგი იდეებიც კი ...ახალი ახსნა განმარტებით ქართველი ...პროლეტარიატისთვის გაეხადოს ...ეი გა...ხადოს.

2. ჩაიროს და ჩაბას ქართველ პრო...ლეტარულ მწერლებთან ერთად პოეტურ ...შემოქმედებითი პროცესში ქართველი ...მეშები, რომ საერთო კოლექტიური ...ძალღონით შექმნას პროლეტარული ...პოეზიის ქართული ახალი სახეები, ფორ...მები.

3. მისცეს ქართველ მკითხველს პრო...ლეტარული პოეზიის ნიმუშები პოეზიის ...ყველა დარგებიდან: ლირიკის, ბალე...ტრისტიკის და დრამის, როგორც ორი...გინალური, ისე ნათარგმნი. ერთი სი...ტყვით, „ქურა“ იქნება „პროლეტარულ-...მხატვრული კრიტიკის და პოეზიის ქარ...თული სამეფოდ“.

ასე გვაცნობს ჟურნალი თავის თავს. ...მიზანი ფრიად საპატიო და დროული. ...რა თქმა უნდა, ეს მიმართულება არც ...ისე ახალია საქართველოში, მას უკვე ...თავისი ისტორია აქვს, მაგრამ მკვიდრი ...საფუძვლები მას მხოლოდ ეხლა ეყრება ...შეს ფირი ორგანიზაციის ცვარსებით.

როგორ ეყურება ახალი ჯგუფი ხე...ლოვნებას? ამის შესახებ ჟურნალის ...თეორიულ ნაწილში ვკითხულობთ: ...მეცნიერება და ხელოვნება სოციალურ ...ორგანიზაციის იარაღია. ორივე აწესრი...გებს ადამიანთა გამოცდილებას. ამიტომ ...ხელოვნებაც მეცნიერებაა, მაგრამ „ეს ...არის მეცნიერება ცხოვრებაზე სახეებით ...გამოთქმული“. ხელოვნება იმით განირ...ჩევა მეცნიერებისაგან, რომ „ხელოვნება ...აწესრიგებს გამოცდილებას ცოცხალ ...სახეებში და არა განყენებულ ცნებებში“, ...როგორც მას შვრება მეცნიერება. ამი...ტომ ხელოვნების ამპარეზი ეფრო ფარ...თოა: მას შეუძლია აიწეოს არა მარტო ...წარმოდგენები, ცოდნა და აზრები, არა...მედ გრძნობებიც. ხელოვნება მეცნიერე...ბაზედ ძლიერიც იყო, ფლეს ის როგორც ...იარაღი მასიური ორგანიზაციისა, ვინაი...დან ცოცხალი თვეფების ენა მასებისა...თვის უფრო გასაგები იყო.

წარსულ ხელოვნებას არ შეუძლია ...აღზარდოს და განაგოს პროლეტარიატი ...როგორც ცალკე კლასი. პროლეტარიატს ...სჭირდება ხელოვნება **კოლექტივისტური,** ...„რომელიც უნდა ზრდიდეს ხალხში ღრმა ...სოლიდარობას, ამხანაგურ თანამშრომ...ლობის გრძნობას, ფლვიძებდეს და ენერ...გავდეს მის მებრძოლთა და შემომქმედთა ...მტკიცე ძმობის საერთო იდეალს“. („ქურა“, № 1, ა. ბოგდანოვის წერილი ...„პროლეტარიატი და ხელოვნება“).

აქ გადაჭრებულია ხელოვნების მნი...შვნელობა მეცნიერებასთან შედარებით. ...ეს არ იყო უფრო ძლიერი, როგორც ...იარაღი მასიური ორგანიზაციისა, მაგ...რამ განაკუთრებით აჭარბებს „ქურის“ ...ჯგუფი. მისი აზრით პოეზია „უდიდესი ...მომწყობი ძალაა შრომისა და ბრძოლის ...ორგანიზაციისა“. „ეს საუკეთესო საშუა...ლება და იარაღია ბურჟუაზიის დიქტა...ტურის გასანადგურებლად“, („ჩვენი სიტყვა“, ...ქურა № 1). ეს რომ ასე იყოს, მაშინ ...ლენინსა და ტროცკის პოეზიით, ლექსე...ბის წერით უნდა დაეწყოთ ახალ სახელ...მწიფოს მოწყობა და პროლეტარიატის ...დიქტატურის გატარება.

გადაჭარბებაა არ ვარგა. უტოპიური ...მიზნის დასახვა მაგნებელია, სწორ გზას ...აგვაცდენს. ხელოვნებას თავისი დანიშნუ...ლება აქვს, ის დიდ ძალას წარმოადგენს ...ცხოვრებაში, მაგრამ ის არ არის უდი...დესი და საუკეთესო იარაღი მასსიური ...ორგანიზაციისა. მკვიდრ სოციალურ ...ორგანიზაციას ჰქმნის ეკონომიკა და არა ...პოეზია, არ მეგ პროზა.

ასეთია თეორიული დასაბუთება ...ახალი ხელოვნებისა, რომლის ეკონომიკურ ...ხასიათებელ თვისებად მიჩნეულია ...კოლექტივიზმი. ახალი ჯგუფი ძიების ...ხანაშია და მას ბევრი რამ სადავო და ...გასარკვევი აქვს.

დილეტანტი.

(დასასრული იქნება)

მოწერილი ამბები

თანამედროვე გურია.

დღეს გურიის ცხოვრება დამძიმებ...ულ სურათს წარმოადგენს. ვინც იცის ...ამ შესანიშნავი კუთხის სიხლით მორ-

წყალი, მაგრამ ბრწყინვალე წარსული: თავგანწირული ბრძოლა საშინელი რეაქციის წინააღმდეგ და შინდეგ ოსანლვრო აღტაცება, ბურჟუაზიული ქვეყნის დანგრევის დროს, მის ციდათ გაუკვირდება ფიქვნდელი მისი დალონება.

ეკონომიურმა გაღატაკებამ და თავზე დამდგარმა დამამწყურებელმა სიმშილის აჩრდილმა, ოკურნებელი წყლულებით აღვსეს გურული გულის გული.

ეს მწარე დალონება და კულტურის შასაჩნევად დაცემა ჩვენ თამამად შეგვიძლია დავარქვათ სიმშილს, რომელიც თანდათან მატულობს;

გურია დახმარებას ითხოვს.

ყველა, ვისაც კი რაიმე ესმის და აქვს გული გამსჭვალული ადამიანური სიყვარულით, ცდილობს დამშეულის დახმარება.

თუ აქნობამდე ჩამჭრალი იყო, დღეს ახლა გაზრდები ციდების დახმარებით, ხშირად სდგამენ წარმოდგენებს, დამშეულთა სასარგებლოდ, რასაც აუარებელი ხალხი ესწრება.

ბებერი თუ ახალგაზრდა, ქალი თუ კაცი, ვისაც კი ოდნავ ხელის განძრევა შეიძლია, გულდადებულათ გამოდის სამუშაოზე.

მომაელის სხვით ხარობს დახრილი გული.

გურია განახლდება და არც შორს არის ეს განახლება!..

ტფ. ქალ. აღმასკომის სხდომა 29 აპრილს

თავმჯდომარეობს ამხ. ილიკო წივწივაძე, რომელმაც გამოაცხადა ღიაური წესრიგი, და რომელიც დამტკიცებულ იქნა.

აღ. კომიტეტის წევრი და გამგე სამართველო განყოფილებისა ამხ. მაჩაიძე მოხსენებას აკეთებს ფილტრაციულ განმტკიცებულ კომისიის მუშაობაზე. კომისიამ თავისი წარმოება დაიწყო აღმასკომთან 15 მარტიდან და მიუხედავად იმისა, რომ ამ კომისიაში მუშაობდენ პასუხისმგებელი და მიმქცდნი საპოლიტიკო მუშაკნი, კომისიის მუშაობა უშედეგო იქნა. კომისიამ ვერ შესძლო ლტოლვილთა გადასახლებაც კი, ვინაიდან რკინიგზის ტარიფი დიდს ფულებს მოითხოვდა ვაგონებისათვის. თვით კომისიის შენახვა ხარჯები ერთობ დიდია. 15 მარტიდან 23 აპრილამდე დახარჯულია 95 მილ. მანეთი, რომელშიაც არ შედის მოსამსახურეების ზედმეტი ნამუშევარი, რომლისათვის მათ უნდა მიეცეს 105 მილ. ყველა ეს აიძულებს მომხსენებელს წამოაყენოს საკითხი კომისიის გაუქმებაზე და რომ მისი ფუნქციებიც გადეცეს საქმართველო განყოფილებას. აღ. კომიტეტის პრეზიდიუმი დაეთანხმა მას და მისი დადგენილება გადაეცა აღ. კომიტეტს დასამტკიცებლად.

შემდეგ შესახებ საფუთო გადასახადისა და საავადმყოფოს გადასახადის შეკრებისა ქალაქის სარგებლოდ, გამოვიდა მოხსენებით ფინანსიურ საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარე აღ. კომიტეტის წევრი თ. ღლონტი. უკანასკნელ დროს ქალაქი ყოველთვიურად ღებულობს დაახლოვებით ათს მილიარდამდე შემოსავალს. მარტში მილ. 15 მილიარდამდე და მაისში მოსახრებულია 20 მილიარდის მიღება. მაგრამ ხელფასის მუშებისთვის და ჯამაგირების მოსამსახურებისათვის გადიდებით მარტო ამ უკანასკნელის დასაფარავად საჭიროა 16 მილიარდი თვეში. ამისათვის უნდა გამოინახოს შემოსავლის ახალი წყარო საფუთო გადასახადი—რომელიც ტფილისისათვის ახალი არ არის, ის შემოღებული იყო 1917 წ. მაგრამ შემდეგ გაუქმებული. ბაქოში ეს გადასახადი უკვე ცხოვრებაში გატარებულია. საფინანსო ბიუჯეტის კომისიის ცნობით, ტფილისმა ყოველთვიურად უნდა მიიღოს 5—6 მილიარდამდე ყოველთვიურად შემოტანილ ტვირთზე, თუ რომ საშუალოდ ვიანგარიშებთ ავიღოთ 5—პროცენტიული გადასახადი ფუთიდან ვერცხლზე. ამ გადის ხარჯიდან განთავისუფლებული იქნება საბჭოთა ტვირთი, საფოსტო წითელი ჯვრის, დამშეულთა სასარგებლოთ და ზოგი სხვები.

საავადმყოფოს გადასახადი—ძველი საქმეა და ის არსებობდა რუსეთის მრავალ ქალაქებში. ამ გადასახადმა უნდა მისცეს ქალაქს დაახლოვებით 30 მილიარდი, მაგრამ საფინანსო ბიუჯეტის კომისია სიფრთხილისა გამო მას ანგარიშობს 10—12 მილიარდამდე, პირველობის ზოგმობის საცხოვრებლად მიღებისათვის გადასახადი იქნება 50,000 მან. თავმჯდომარემ ორთავე საკითხი გადაცალა ალკეა და ითხოვა ბლისა და თავმჯდომარეს მცირე განმარტების შემდეგ მიღებული იქნა საფუთო გადასახადის დამყარება და აღმასრულებელი კომიტეტი შეუდგა საავადმყოფოს გადასახადის საკითხის განხილვას. ნაზარევი იყო გაიდიდებინათ ის 100,000 მანეთამდე, მაგრამ ხმის ამრავლესობით მიღებულ იქნა 50 000 მანეთი საავადმყოფო გადასახადი, რომლიდანაც განთავისუფლებული უნდა იქნეს ქალაქში ჩამოსული გლეხები, რომელიც წარუდგენენ აღ. კომიტეტს თვიანთ სიღარიბის მოწმობას.

ქალაქის ჯანმრთელობის განყოფილების გამგე ექიმი გ. ს. ვაცაძე მოხსენებას აკეთებს მალარიასთან და სხვა ეპიდემიურ ავადმყოფობასთან ბრძოლის შესახებ. 1922 წ. ექიმი ვაცაძის მოხსენებით, ტფილისისათვის საშიშარი წელიწადია ეპიდემიის მხრით.

პარტახი სახადი, რომელიც ჩვეულებრივად თბილი ამინდების დადგომისას სწყდება, წელს სრულიადაც არ კლებულობს. ზაფხულში მოსალოდნელია მძვინვარება ხოლერის ეპიდემიისა. საჭიროა ახალი წყალსადენის მოწყობა, ვინაიდან წყალი ტფილისში ცუდია და არ საკმარისია ქალაქის მოსარწყავად. მოხსენებაში აგრეთვე აღნიშნული იყო საბჭოთა ოლოს მცხოვრებთა შორის მალარიის მძვინვარება, რომელისათვის მომხსენებელი გამოითხოვს 200 კილო ქინაქინას. აღ. კომიტეტის მიერ დადგენილი იქნა: წინადადება მიეცეს სანიტარულ ტეხნიკურ აღმშენებლობის განყოფილებას, რათა ქალაქი იქნას მოყვანილი სანიტარულ მდგომარეობაში შემდეგი ზომების მიღებით: ა) განტვირთულ იქნეს ბარაკი I ქალაქის საავადმყოფოსთან ბავშვებიდან. ბ) ითხოვოს სახ. კომისარიატის საბჭოს კრედიტის გახსნა ეპიდემიასთან საბრძოლველად. გ) მასვე ეთხოვოს 200 კილო ქინაქინა მოცემა საბჭოთა ოლოში მალარიასთან საბრძოლველად. დ) წინადადება მიეცეს კომუნალურ მეურნეობას მოაწყოს ქალაქიდან ნაგავის გადასატანი საშვალება.

შემდეგ მოსმენილი იქნება მუშაობის გეგმა წყლის სადენი ელექტრო სადგურის და ტრამვაის განყოფილებებისა, წყლის სადენის შესახებ მოხსენებას აკეთებს ამხ. წივწივაძე, რომელიც ამბობს რომ თბილისს საკუთარი წყლის სადენი არა აქვს. არსებული წყლის სადენი გაკეთებულია 37 წლის წინად და იყო გამოანგარიშებული მხოლოთ ორას ათას მცხოვრებლებისათვის. მანქანები, რომელიც მოწყობილი იყო წყლის სადენისათვის გაცვდა. საკუთარი წყლის სისტემა არ არსებობს. მოსაზრებული იყო გვიყიდა საზღვარ გარეთ საჭირო ნაწილები წყლის სადენ მანქანებისა და სხვა. ელექტრო სადგურის შესახებ მოხსენებას აკეთებს გიგო კიკნაძე. ტრამვაის შესახებ მოხსენებით გამოვიდა ინჟენერი წაგაძე.

სამთავე აღნიშნული განყოფილებების მუშაობის გეგმა დამტკიცებული იქნა აღ. კომიტეტის მიერ. თავმჯდომარეს მოხსენებით დამტკიცებული იქნა აღ. კომიტეტის პრეზიდიუმის დადგენილება, რომ შრომის ბირჟების შორის შეტანილი იქნას წყლის სადენთა დირექტორი ლ. ნ. დიასამიძე, მისი მოადგილე ვ. მ. რომადოვი და ავეალის სადგურის წყლის სადენის გამგე ა. გ. ერშოვი. წითელ დროშაზე და მიეცის მათ ჯილდოთ ფული, მათი განუწყვეტელი დაულალავი შრომისათვის.

მთავრობის მოკმედებანი და განკარგულებანი

დადგენილება № 16.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი.

ადმინისტრატიული წესით დასჯის შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. ადმინისტრატიულის წესით სასჯელის დადება შეიძლება ადგილობრივი ხელისუფლების სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევისათვის.

2. ადმინისტრატიულის წესით სასჯელის დადება შეუძლიან სამაზრო აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმს, ხოლო არა სამაზრო ქალაქებში—ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტის პრეზიდიუმს.

3. ადმინისტრატიულის წესით დაიდება შემდეგი სასჯელი: ა) თავისუფლების აღკვეთა ორ თვემდე, ბ) თავისუფლების აღუკვეთლად იძულებითი სამუშაოზე დანიშვნა ორ თვემდე. გ) ჯარიმა არა უმეტეს ათი მილიონი მანეთისა, რომელიც შეიცვლება იძულებითი მუშაობაზე ორ თვემდე, იმ შემთხვევაში, უკეთუ სასჯელ-დადებული ამ ჯარიმას არ გადაიხდის.

4. დადგენილება ადმინისტრატიულის წესით სასჯელის დადების შესახებ უნდა ჩაიწეროს ოქმში, სადაც აღინიშნება სახელდობრ ვის, რა საფუძველით, რა სავალდებულო დადგენილების დარღვევისათვის და რა სასჯელი დაედო; ამ დადგენილების ასლი უნდა ეცნობოს დასჯილს.

5. ადმინისტრატიულის წესით პასუხისგებაში მიცემა შეიძლება მხოლოდ სამი თვის განმავლობაში სავალდებულო დადგენილების დარღვევის დღიდან.

6. ის პირი, რომელიც რაიმე დანაშაულობისათვის სასამართლოს წესით იქნება პასუხისგებაში მიცემული, არ შეიძლება იმავე მოქმედებისათვის ადმინისტრატიული წესით დაისაჯოს.

7. დადგენილება ადმინისტრატიული წესით სასჯელის დადების შესახებ შეიძლება სათანადო აღმასრულებელ კომიტეტის მეშვეობით განსაჩივრებულ იქნეს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატში შვიდი დღის ვადაზე ადმინისტრატიულის წესით სასჯელის დადების შესახებ დადგენილების ასლის ჩაბარების დღიდან.

8. არაკანონიერად და წინდაუხედავად ადმინისტრატიულის წესით სასჯელის დადებას თანა სდევს არა მარტო სასჯელის დადების შესახებ დადგენილების გაუქმება, არამედ ამ საქმეში დამნაშავე თანამდებობის პირთა სამართალში მიცემაც, როგორც სასჯელ-დადებულ პირთა საჩივრით, ისე მეთვალყურეობის წესით.

9. რაიმე სავალდებულო დადგენილებით ისეთი ადმინისტრატიული სასჯელის დადება, რომელიც ამა დადგენილებით გათვალისწინებული არ არის,—არ შეიძლება.

10. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ს. ქავთარაძე,

შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარი ა. გეგეჭკორი.

სახალხო კომისართა საბჭოს მდივანი ალ, სალარიძე.

1922 წ. მაისის 2.

ტფილისი-სასახლე.

დადგენილება № 17.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

პორტების საწყობებისა, სადგომებისა და მიწის ნაკვეთების საიჯარო გადასახადის გადიდების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ 1921 წლის სექტემბრის 5-ს თარიღითა და 65 №-ით გამოცემული დადგენილების მე 2-ე მუხლში მოხსენებული საიჯარო გადასახადი პორტების საწყობი შენობებისა, სადგომებისა და მიწის ნაკვეთებისათვის გადიდებულ იქნეს 100 პროცენტით, ე. ი. 2 მანეთიდან 30 მან.-დე ოქროთი ოთხკუთხა საჟენისათვის, გარდა მარგანეცის დასაგროვებელ ადგილებისა, რომლისათვისაც ფასი დაწესებულ იქნეს 1 მან. და 50 კაპეიკიდან, 3 მანეთამდე ოთხკუთხა საჟ. სივრცისათვის წელიწადში.

2. საზღვაო ტრანსპორტის სამმართველოს წინადადება ეძლევა შეიმუშაოს და შემოიღოს დაწვრილებითი წესები ზემოაღნიშნული გადასახადის რაოდენობისა და გადახდევინების შესახებ.

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ს. ქავთარაძე.

სახალხო კომისართა საბჭოს მდივანი ალ. სალარიძე.

1922 წ. მაისის 2.

ტფილისი—სასახლე.

დადგენილება № 18.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოსი.

სახომალდო ბაჟის შემკირების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტის მიერ 1921 წლის სექტემბრის 5-ს თარიღითა და 61 №-ით გამოცემული დადგენილების პირველი მუხლის „გ“ პუნქტის შესაცვლელად, საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. გაზახდევინებულ იქნეს ხოლმე სახომალდო ბაჟი სულ 20 კაპ. ოქროთი თვითეულ წმინდა სარეგისტრო ტონაზე შემოსვლისა და გასვლისათვის ერთად.

2. წინადადება ეძლევა საზღვაო ტრანსპორტის სამმართველოს შეიმუშაოს დაწვრილებითი წესები ამა ბაჟის გადახდევინებს წესრიგისა და აგრეთვე ამა ბაჟისაგან ნაიჭურჭლის განთავისუფლებისა ან შემკირებული რაოდენობის ბაჟის გადახდევინების შესახებ და შემოიღოს იგი ამა 1922 წლის მაისის 15-თვის.

3. დადგენილება ესე ძალაში შედის დღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარე ს. ქავთარაძე.

სახალხო კომისართა საბჭოს მდივანი ალ. სალარიძე.

1922 წ. მაისის 2.

ტფილისი—სასახლე.

ქართველი ერის ოჯახის დაქცევის დასაწყისი და რუსეთის სამხედრო გენერალ გუბერნატორი კნორინგი

(შემდეგი)

1801 წ. ივლისის პირველ რიცხვებს, შეუდგნენ სამზადის, მალე მოიკრიფა ბორბალი, ბალიც მორთეს მდიდრად და სტუმრებიც დპატიჟეს.

დაპატიჟეს ტფილისში მცხოვრები ყველა ქართველი თავადაზნაურები თავიანთი სახლობით.

დაპატიჟეს ყველა მოხელენი და ის რუსები, რომელნიც შემოსულნი იყვნენ ტფილისში და მსახურებოდნენ რუსის სამმართველოში, დაპატიჟეს ყველა სამხედრო და სამოქალაქო პირები, საპატიო სამლოდველონი და ტფილისის მოქალაქენი და ყველა ამათთან ერთად 50 გლეხ კაცები, თვით ასლან ორბელიანის ყმანი, უფრო კი ოჯახის შვილნი და თანამედროვენი და თანაზრდილნი თვით მათის ბატონისა და მასთან შესმენილი და შეგნებულნი გლეხკაცნი. სტუმრებთა რიცხვი თურმე ათას კაცამდე ავდა.

მოიწვიეს ახლად შემოსული რუსის სამხედრო მუსიკა, მეზურნეების ორი დასტა, საზანდრები, აზულები, მოთამაშე ქალები, ლეკურის მცოდნე ვაჟები და ბევრნი სხვანიც.

მალე შეუდგნენ სანოვაგის სამზადისს, ესეც მალე მოაწყვეს და საქმეც მალე გაწყალდეს, ყველაფერი მზამზე დეს დიდის ს მზადისით და ერთ დღეს დანიშნეს კიბეც ნადიმის დღე და ეს დღე კნორინგსაც აცნობეს.

დანიშნულ დღის ყველაფერი მომზადებულ იქნა, კნორინგის მისაწვევი საგარეჯელი მორთეს ყვავილებით, ასევე მისი მინისტრის კოვალენსკის და მესამე საგარეჯელიც მთარგმნელისათვის დანიშნულს დღის ყველაფერი ცოროზიდ იქნა მომზადებული და მოწყობილი, მოსამსახურეთა რიცხვი იყო თურმე ას კაცზე მეტი.

ორ საათზე უკვე სადილი მზათ იყო და მაგიდაზე სუფრის გაშლაც დაიწყეს მეურეების დაწყობა და ასევე ხეული სანოვაგის. საღი საათი გახდა და კნორინგის კაცი მოვიდა და ორბელიანს ასეთი ამბავი მოუტანა:

ჩვენ სადილათ დავიგვიანებთ, ამიტომ ნუ დაგვიცდით, ცოტა გვიან, მაგრამ ჩვენ მაინც გიხლებით და გნახავთ.

ამის შემდეგ თადარიგს შეუდგნენ და მცირე ხანს შემდეგ სადილიც დაიწყეს. ამ დროს, ოცი ოთხის ნახევარი იყო, გავიდა მცირე ხანი და მართლაც ოთხს საათზე კნორინგი და მისი მინისტრი კოვალენსკი და მთარგმნელით მოვიდნენ.

ამათ დანახვაზე, ხალხი თავზე წამოდგა, ზურნამ დაუკრა, ერთბაშად მთელმა ხალხმა ვაშა დაუძახა შეიძახეს.

მალე ნადიმთან შეიყვანეს კნორინგი, კოვალენსკი და მთარგმნელი. ამათ მარცხენა ხელზე ეჯდა ასლან ორბელიანი, ყველა ეს ოჯახი ყველანი ეცვა ეროვნული ტანსაცმელი ყველანი ოქროებით მოთოლილი და სამი ქალი ქალი.

დიდის პატივისცემით შესთავაზეს და სთხოვეს მათ დაჯდომა სკამებზე სასადილოთ, მაგრამ კნორინგმა არ ინება. მადლობა გადუხდა და დაჯდა, რომ ჩვენ სადილი გიხელოთ და გმადლობთო.

ამიტომ მერე კნორინგი და მინისტერი სხვა სტოლის სტუმრებმა მოიწვიეს ასე და ამგვარად, კნორინგს ყველა სტუმრების კუთხიდამ მიპატიჟების ხმა ესმოდა ხვეწნით და მუდარებით.

ესენიც რასაკვირველია ხათრს არ უტეხავდნენ და ყველა სტუმრებს ეახლოვდებოდნენ და ნადიმს მიირთმევდნენ.

ამ გვარათ მათ მიახწიეს იმ სტოლის სუფრასთან, სადაც ჩამწკრივებული ორბელიანის ყმა გლეხკაცები ისხდნენ, ყველა ეს გლეხები იყვნენ ჩაცმულები წითელს ჩოხებში და ყველას მათ ეხურა ბუხრის ქუდები, ყველას თურმე მათ ქუდებიც ეხურათ გლეხურათ.

კნორინგმა ამათ დაკვირდა და მერე მთარგმნელს ჰკითხა ასე.

ეს რა ხალხია, რომ აქ ქუდებით დახურულები სხედან?

მთარგმნელმა გლეხებს ვადახედა კარგათ და მერე კნორინგს აუწყა შემდეგი:

ესენი ბატონო, ორბელიანის გლეხები არიან.

კნორინგმა მოისმინა, სახტათ დაშთა და მთარგმნელს ჰკითხა:

როგორ, კნიაზმა მე დაპატიჟე და ჩემს სტოლზეც გლეხებიც მოიყვანა. ამბა ჰკითხე თვით კნიაზს, თუ ეს ხალხი ვინ არის?

მთარგმნელმა ჰკითხა ორბელიანს კნიაზო, ეს ქუდ დახურული სტუმრები ვინ არიან?

ორბელიანმა პასუხათ მიუგო.

ესენი არიან ჩემი ყმა გლეხები, ჩემი თანაზრდილნი, თანაც ტოლნი.

მთარგმნელმა მოისმინა ორბელიანის სიტყვა და იგი ცნობაც აუხსნა რუსულათ კნორინგს. კნორინგმა მოისმინა მთარგმნელის სიტყვა და მის მერე მთარგმნელს ასეთი სიტყვა გადასცა კნიაზის საუწყებლათ.

გენერალი მოგახსენებთ კნიაზო, რომ ეს როგორ შეიძლება ასეთ: მე დაპატიჟე და ჩემ სტოლზე შენ ყმა გლეხებსაც ჰპატიჟობ და სტოლზე ახმენ, ეს ჩვენ ხმი არ შეიძლება, ეს ჩვენი სახელმწიფოს წინააღმდეგია. თავადს თავისი ადგილი აქვს და გლეხს თავისი.

ორბელიანი ამაზედ სახტათ დარჩა, აქეთ-იქით მიიხედ-მოიხედა და გაოცებულმა ასეთი პასუხი მისცა მთარგმნელს გენერლის საუწყებლად.

გენერალი მართალს ბრძანებს, დიახ, პატიოსანი სიტყვა არის, ჩვენ თავადები ბატონები ვართ და ეგენი გლეხები ჩვენი ყმები არიან, მაგრამ ჩვენ ცხოვრებაში ისეთი ჩვეულება გვაქვს, რომ ჩვენ ბატონს ყმანი ჩვენს ჭირსა და ლხინში ერთნი ვართ, ერთნი უერთმანეთთვერ გავდგებით. ჩვენ ერთმანეთში ჭირსა და ლხინს ისე ვერ გადავიხდით, რომ ერთმანეთი არ დავპატიჟოთ.

ეს სიტყვა მთარგმნელმა გენერალს გადასცა. გენერალმა პასუხი მიუგო ასეთი კილოთი.

დღეის შემდეგ თქვენი ცხოვრების წესები ისე უნდა მოეწყოს, როგორც რუსეთის მთავრობის წესია და არა თქვენი. ამიტომ ეს არ შეიძლება, ამიერიდამ თქვენ უნდა შეითვისოთ რუსეთის სახელმწიფო ბრძანება და მათი წესებიც უნდა თქვენს დაკანონებით უნდა მიიღოთ.

ეს სიტყვა მთარგმნელმა გადასცა ორბელიანს, ამან მოისმინა გენერლის შენიშვნა და ასეთი პასუხი მისცა:

მე არ ვიცოდი თუ ეს მათი წინააღმდეგი იქნებოდა, თორემ მე მათ არ დავპატიჟებდი, მაგრამ რადგანაც მე დავპატიჟე ყველა წოდების ერნი, ამიტომ სტუმრებს არც გლეხები გამოვაკლე, რომ ესენი არ დამეპატიჟნა, ეს თუ მათ სწყენოდათ, რომ სტუმრებში რატომ გლეხებიც კი არ ურევიანო და ამით დამაფერეს ასე.

რაკი საქმე ასე ყოფილა, ღლეის შემდეგ ეს შეცდომა აღარ გაგიმეორდება, თუკი ოდესმე გენერალი კიდევ ესურვებს და მობრძანდება ჩვენს ოჯახში ჩვენს გასაბედნიერებლათ.

(დასასრული იქნება)

ზაქ. ე ჭინაძე.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია
გამომცემელი— მთავარი კომიტეტი

ტირაჟი 700 საქართვ. კომუნისტურ პარტიის აღმ. კომიტ. სტამბა. კრუზენშტერნის ქუჩა, 4. ნ. ფ. ს. ს.